№ 176 | Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem | פריז 20 גראשען | Lodzer Tageblat

לאָדזער טאָגעבלאַט

רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: פּיאָטריקאָווסקע 18.
טעלעפאָנען: פון רעדאַקציע 74, פון אַדמיניסטראַציע 47

זונטאָג, ב. מנחם אב תרפ"ז | 31 lipca 1927 r. | צוואַנציגסטער יאָהרגאַנג

באַמבען-אַטענטאַט אין פּעטראָגראַד.

100 פיהרער פון דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי דער הרג'עט געוואָרן.

בערלין, 30. יולי (פאַט) דער פאַריזער קאָרעספּאָנדענט פון „טעגליכע רונדשוי" דעפעשירט: פון מאָסקווע איז אָנגעקומען א ידיעה, אז אינגעקאָנטע פּעטראָגראַד אויפגעפיהרט א באַמבען-אַטענטאַט אויפ'ן בנין, וואו עס איז מערגעקומען א בעראַטונג פון די אָנגעזעהענסטע מערשעהער פון דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי. אונטער'ן בנין איז אונטערגעלעגט געוואָרען א מינע, וועלכע האָט אויפגעריסען מיט א געוואַלדיגען קראַכ. אונטער די חורבות זאָלען זיך געפונען ביז 100 טויטע קאָמוניסטען. עס איז איצט זיך אונמעגליך אַרטנצוקריגען קיין לענינגראַד. די פּאָליצע-רעגירונג באַמיהט זיך צו האַלטען די גאַנצע מעשה בסוד.

בעראַטונגען פון קאָמוניסטישען צענטראַל-קאָמיטעט אין מאָסקווע.

מאָסקווע, 30. יולי (פּאַט.) אין קרעמל, אין מאָסקווע הויבען זיך הייגע אָן די בעראַטונגען פון צענטראַל-קאָמיטעט פון דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי און דער קאָנטראָל-קאָמיסיע, וואָס קאָנטראָלירט די רוסישע פּאַרטיי. די הויפּט-עכסנים פון די בעראַטונגען וועען זיין הייגען דער שטעלונג פון דער פּאַרטיי צו די אַרשעהער פון דער מעראַיניגטער אָפּאָזיציע: טראָצקי, זינאָוויעוו, קאַמענעוו, סאָפּרגאַווא א. א. די רעזולטאַטען פון די בעראַטונגען רופען אַרויס א גרויסען איינדרוק אין רוסלאַנד נאָר אויך אין אויסלאַנד.

מאָסקווע, 30. יולי (רפּאַ.) די בעראַטונגען פון קאָמוניסטישען צענטראַל-קאָמיטעט זענען פאָרגעקומען אין קרעמל אין אַנעגג געשלאָסענעם קרייז אַזוי, אַז די אָנגענומענע רעזאָלוציעס ווערען לויט עתה געהאַלטען בסוד.

דער וועזוף צובייזערט זיך.

נעאַפּעל, 30. יולי. (פּאַ.) דער וועזוף האָט האַם וועדער אָנגעהויבען אַרויסוואַרפען קאַמען פון אַ טעמפּעראַטור. די נעשטע פּלאַטאָן, וואָס נעהען אַרויס פון'ם קראַטער שטעלען מיט זיך פאַר אַ הערליך בילד, וואָס צוהט צו אַ מיליאָנען פון נאַטור אויפאַליען. רויזיגע זעלען רויך טראָגען זיך אויבער'ן וואולקאַן. די אַרומיגע בעפעלקערונג בעשעפטיגט זיך דערווייל ווייטער מיט דער געוועהנלעכער אַרבעט אין פעלד.

נאָך קורצע און שווערע ליידען איז געשטאָרבען אין לעמבערג פון 67 יאָהר

נ"ע

דוד בן ר' אלעזר ז"ל בריש

די לויה קומט פאַר היינט זונטאָג 12 א הייגער מיטאָג פון ערויער-הויז נאָחאָ-סאַרנאָווא 5, וועגען וואָס ס'שיקען מיט די טיף ערויער-הינטערבליבענע

פרוי, טאָכטער, זוהן, שניער איידעם און איינקעל.

גאַלשטיינער ליידענדע!

וואָס בלאַנדושעם איהר מיט אייער ביטערע נאַמען, פאַרוואָס וויסט איהר נישט, אַז די זיכערסטע עצה פטור צו ווערען איז בלוט דעם איבראַל בעריהמטען אָבער-פעלדשער ח' זינגער אין וואַרשא שוויענטייערסקי 34, וואָס א דאַנק איהם זענען אונזערע ערויען פולשטענדיג געזונד געוואָרען פון די לאַנגע יאָהריגע קרענק האָט איהר קענט אויך וועגדען מיט'ן פולשען צוערוי: וואַרשא קלייבלאָהרער-גריגלאַס שעראַקאָווסקי 2, לישטיע ברונסקי 5, שאַרקעלשויב געגעס 13, קעלץ קאַלעיוואַ 50, לוזיערוון, קאַליש קאַץ גאַסע 21, בריסק ראַשעין דאַמ-בראָווסקי 119, לאָדז געהבערע וסכאָדניא 64, גאָלדבערג מיעטריקאָווער 8, הענ-דלעס שקאָלנא 12, קאַרליש נעוואָפּיעסקי 26, מאַציאַנץ האַלבערג מאַבריטשנע 19, קאַטעץ וואַרשאַווסקא 22, מיעטריקאָ ליטאַנאָוויטש פל. טריבונאַלסקי 11.

סאָוויעטען פריינדליך געשטימט צו פּוילען.

ריגע, 30 יולי (פּאַ.) פון מאָסקווע מעלדעט: די אָפיציעלע סאָוויעטישע צייטונג „איזוועסטיע" איז אַרויס מיט אַ אַרטיקעל אונטער'ן נאָמען „קריג און פרידען". אין דעם אַרטיקעל וועגען די צוטונג אָן אויף דער מערבעסערונג פון די בעציהונגען צווישען פּוילען און די סאָוויעטען און עס הערט אונטערשטרעכען דער קאָנגראַס צווישען דער פּאָליטיק, וואָס אַנגלאַנד פיהרט געגען די סאָוויעטען און די שטעלונג פון פּוילען. „איזוועסטיע" לויבט זעהר שטאַרק דעם פּוילישען אַמבאַסאַדאָר פּטעק, וועלכער האָט זעהר אונגעהאַלטען צו ערלעדיגען דעם קאָנפליקט. די צייטונג איז אויך צופרידען דערמיט, וואָס פּרעזידענט מאַשעוויצקי האָט נישט בענעדיגט קאָוואַרדאָ'ן. אין די ריגער דיפּלאָמאַטישע קרייזען, זענען מען זיך אַרויס, אַז דער דאָזיגער אַרטיקעל איז געוועזען געשריבען שוין נאָכדעם, ווי די סאָוויעטען האָבען זיך בעקעגט מיט דער פּוילישער נאָטע.

מאַהלער לייזעראָוויטש פאָהרט קיין רוים.

(ז) די טעג מאָהרט אַ אויף אַ שטו-דיום — רעזולט קען רוים דער אין לאָדז בעקאַנטער יונגער מאָלער ישראל לייזעראָוויטש האָט האָט זיך קונה שם געהאַט מיט זיינע אַרבעטען אויף געביט פון מאָלערע.

3 רעליגיעזע שוקלים!!! 3

דער „מזרחי" זעהט אין ציוניזם נישט נור א נאַציאָנאַלע בעוועגונג פאַר תחית העם והארץ, נור אויך א בעוועגונג פאַר תחית היהדות.

דער „מזרחי" פאָדערט, אַז די חוקים ומשפטים פון דער יודישער תורה זאָלען דינען אַלס פונדאַמענט פאַר'ן צוקונפטיגען געזעלשאַפטליכען און מדינהלעכען לעבען אין ארץ-ישראל.

דער „מזרחי" פאָדערט, אַז אַלע יודישע ישובים אין ארץ-ישראל זאָלען בעזאָרגט ווערען מיט אַלע רעליגיעזע בעדערפנישען.

דער „מזרחי" שעאַט אויף דער וואַך, אַז דער יודישער שבת און די ימים-טובים זאָלען אָנערקענט ווערען אַלס די פערפליכטענדע רוה שבת אין ארץ-ישראל און וועט דעריבער פאָדערן אויפ'ן קאָנגרעס, אַז ערד שן קרן-קיימת זאָל געגעבען ווערען מיט דער בעדינג נים מחלל שבת ויו"ט צי זיין בעריי".

דער „מזרחי" וועט פאָדערן אויפ'ן קאָנגרעס, אַז דער רעליגיעזער ערבייטער אין ארץ-ישראל בכלל און דער „הפועל המזרחי" בפרט זאָל געניסען די זעלבע רעכט אויף ערד און ארבייט ווי אַלע אַנדערע.

דער „מזרחי" פאָדערט, אַז דער חינוך אין ארץ-ישראל זאָל זיין ברוח התורה והמסורה, וועלכעס זאָל שיצען דעם יונגען דור פון עם-הארצות און הפקרות און זאָל דינען אַלס מוסטער פון א בעוואוסטזיניגען שטאָלצען און שרייען זיין פון יודישען פאָלק.

זוער עס וויל נישט, אַז ארץ-ישראל זאָל ווערען א מקום מקלט פאַר רעליגיעזע הזקרות און פאַר מחללי קודש דער מוז שטימען נור פאַר די „מזרחי"-ליסטע № 3, אויף וועלכער דאָס ערשטע אָרט סערגעמט דער גרעסטער גאון פון אונזער דור דער ראש הרבנים פון א"י הרב ר' אברהם יצחק הכהן קוק.

שטימט אַלע פאַר דער ליסטע № 3

3 3

דער וועזוף צובייזערט זיך.

נעאַפּעל, 30. יולי. (פּאַ.) דער וועזוף האָט האַם ווידער אָנגעהויבען אַרויסוואַרפען קאַמען פון אַ טעמפּעראַטור. די נעשטע פּלאַטאָן, וואָס נעהען אַרויס פון'ם קראַטער שטעלען מיט זיך פאַר אַ הערליך בילד, וואָס צוהט צו אַ מיליאָנען פון נאַטור

די פעדעראַציע פון פּוילישע יודען אין אַמעריקאַ

שיקט צוריק דעלעגאַטען קיין צוריך.

ניו-יאָרק, 30. יולי. (פּאַטעלעגראַפיש צום „לאָדזער טאָגעבלאַט") די פעדעראַציע פון די פּוילישע יודען אין אַמעריקאַ האָט אויסגעשטעלט צוזאַמען מיט דעלעגאַטען פון אַנדערע אָרגאַניזאַציעס פון פּוילען, אַמעריקאַ צו שיקען אַ דעלעגאַציע קעגן פּוילען, אַמעריקאַ צוליב דעם, וואָס דער פעדעראַציע, ה' בעניאַמין וויגמאַן אין אַנדער עקזעקוטיוו דירעקטאָר ח' ז. פונגל, האָבען דאָס יאָהר נישט געשאַפן פאַרדרען און אויך צוליב דעם, וואָס עס איז נאָך נישט פאַרמיט דער כאַטעריאַל, וואָס ווערט פאַרגעשריבען וועגען דעם פּלאַן פאַר אַנ'אויטאָנאָמיע-האַטעריאַל מיט יודען און פּוילען, וואָס די דעלעגאַציע הטגמינען זיי מיט נישט פאַרדרען.

די ח"ח ראָזענשטיין און סאַפּעלמאַן וועלען בעזוכען זוערע הונטשטעט לאַנד און לאָמזען זיי אויף ווערשע.

די אַפיציעלע דעלעגאַציע פון פּוילען וועט פון דער פעדעראַציע פון די פּוילישע יודען אין אַמעריקאַ אַרויסגעשיקט ווערען אַ צייט שפּעטער.

גרויסע מיסבריכען אין רוסלאַנד.

מאָסקווע, 30. יולי (א.ה.) אין מעלקס-קאָמיסאַריאַט פאַר פינאַנץ-ענינים זענען אָנגעדעקט געוואָרען זעהר גרויסע מיסבריכען. אין אַזוי אָנגעהענגע דערמיט זענען אַרעסטירט געוואָרען א גאַנצע ריי בעאַמטע פון דערמאָנטען קאָמיסאַריאַט. דער מעלקס-קאָמיסאַר בראַכאַנאָוו איז אַראָפּ אין דעמיסיע. עס איז אויך אַרעסטירט געוואָרען דער שעף פון וואַלוטע-דעפּאַרטאַמענט גרויבעשעוו.

דימיטריעוו איז בעשטימט געוואָרען אַלס אַיינהייליגער לייטער פון פינאַנץ-קאָמיסאַריאַט און אַלס שעף פון וואַלוטע-דעפּאַרטאַמענט איז בעשטימט געוואָרען לעווין.

5 שוקלים! 5

שטימט פאַר דער ליסטע פון

„התאחדות"

אַלע חברים, סימפּאַטיסאַרן, חלוצים, שומרים, ציוניס-טישע יונענד, אַרבייטס-מענשען, די אַלע, וועלכע שטרעבען צו דער בעגייאונג פון יודישען פאָלס דורך זעלבסט אַרבייט אויפבוי פון אַרבייטענדען ארץ-ישראל אין גייסט פון חלוציות און צו די העברעאישע שפּראַך און קולטור איז ארץ-ישראל ווי אין די גלות - לענדער

שטימען היינט פאַר דער ליסטע 5

אונזערע קאַנדידאַטען זענען:

1) ד"ר חיים ארלאָזאָראָוו,
מיטגליד פון אַקציאָנס-קאָמיטעט און פון פינאַנס- און יידישאַפטס-ראַט.

2) אברהם לעווינזאָהן, (פּיים-דעפּוטאַט)
מיטגליד פון אַקציאָנס-קאָמיטעט, פּאַרזיצער פון צ"ק פון „התאחדות" אין פּוילן.

3) משה גאַרדאָז,
מיטגליד פון צ"ק פון „התאחדות" אין פּוילן, לייטער פון צ"ק פון „תרבות" אין פּוילן.

4) משה טצה,
צענטראַל-סעקרעטער פון "התאחדות" אין פּוילען.

5) ד"ר ש. שווייג, (ראַמאַן)
פּאַרזיצענדער פון „התאחדות" אין לאָדז.

6) ד"ר ז. עלענבערג,
מיטגליד פון פאַרשטאַנד פון „התאחדות" אין פּוילען.

5 שטימט נור 5

פאַר די ליסטע

Dr. med. H. Lubicz
צענעלניאַנאַ 43, — טעל. 41-32
אין צוריסנעמעהרט.
מעציאַליסט פאַר הויט, מענערישע און פרויען-שוועכע קראַנקהייטען. היילונג מיט קוואַרץ-לאַמפּען (תאַר-אויסמאַל)
נעמט אָן פון 8—10 און פון 5 —8 אָוונד.

פלעגט די פיס!
PEDICURE
S. Łódzki, Trauguta 5 (Krótka), m. 10
געוועזענער אַסיסטענט בי מיסטער לעמאַן (הייגער-אויגען-אַנשטאַלט אין לאָדזען).
מעציאַליסט צו בעזייטיגען הייגער-אויגען און הערנהויט, אויך אַרייגעוואַקסענע נעגעל אָהנע שמערצען מאַסאַזשירט די פיס.

Dr. med. Stefan Warszawski
אינערליכע קראַנקהייטען. — מעצאַליסט פאַר מאָגען און קישקעס. פּיעטריקאָווער 55 טעל. 12-14
צוריסנעמעהרט. נעמט אָן פון 6—7.

Z intencji zaręczyn knzinki mojej
p. Róży Grynszpanówny
z p. Hermanem Ordynansem
życzy wiele szczęścia
W. KRÓL.

Dr. M. Goldfarb
זאַוואַדזקאַ 18. טעלעפאָן 53-19.
הויט- האַר- און געשלעכטס-קראַנקהייטען
נעמט אָן פון 9—12 פאָרם. און 5—8 אָוונד.
פאַר אונגעמיטעלטע — פּרייזען קרעמעסיגע

Dr. med. Braun
מעציאַל-אַרצט פאַר הויט- און פרויענישע קראַנקהייטען און מענער שוועכע.
בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-ליכט (תאַר-אויסמאַל)
23 פאָלוודניאַווא 23
טעל. 40-26.
נעמט אָן פון 9—11 און פון 5—8 אָוונד

Dr. Z. Rakowski
מעצ. פאַר אויערען, נאָז, האַלז און לונגען-קראַנקהייטען
9 קאָנסטאַנטינאַווסקאַ 9 טעלעפ. 27-81
ספּעציעלער קורס פאַר שטאַמלער.
שפּרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7.
נעהמט אויך אָן אין לעטשניצע נעגרשער 17 פון 80 ביז 11 און פון 2 ביז 3 נאָכם. 1016

Dr Różaner
מעצאַליסט פאַר הויט-הענערישע קראַנקהייטען און בעזער-שוועכע.
היילונג מיט קוואַרץ-שטראַהלען און דיאַטערמיע
Dzielna 9 (Narutowicza)
טעל. 28-86.
צוריסנעמעהרט
פון 8—10, 5—8. פרויען 3—4.
אַנ'עקסטרע וואַרטע-זאַל פאַר פרויען.

Dr. med. Feldman
פרויען-אַרצט און אַקושער
נעמט אָן פון 6½—3½
Cegielniana 46, tel. 32-88.

100 טויזענד מענשן זענען אומגעקומען

ביי א שרעקליכער ערד־ציטערניש אין כינע.

לאָנדאָן, 30 יולי (פּאַט) אין די ענגלישע צייטונגען האָבען זיך באַוויזען די ערשטע ידיעות וועגען א געוואַלדיגער ערד־ציטערניש אין כינע. עס זאָלען זיין 100 טויזענד טויטע. דער פערטרעטער פון וואַטיקאַן אין קאַנסו מעלדעט, אַז דער שטח פון דער ערד־ציטערניש בעטרעפט 70 מײל אין קוואַדראַט. די פרטים פון חורבן קען מען נאָך איצט נישט וויסען, ווייל די שטאָט, וואו די ערד־ציטערניש איז פאָרגעקומען זענען אָפּגעשניטען פון דער וועלט. דער פערטרעטער פון וואַטיקאַן ערקלערט, אַז די ערד־ציטערניש האָט איהר געטראָפען, בעת ער איז געשטאַנען אין דער קירך און אָפּגעריכט א גאָטס־דינסט. מאָמענטאַל האָט ער פערלוירען דאָס בעוואוסטזיין און ווען ער איז צו זיך געקומען, האָט ער בעמערקט, אַז פון דער קירך איז געוואָרען א חורבה.

אונטער די חורבות ליגען זעהר פיל טויטע קינדער. די שטאָט קולאַן איז אינגאַנצען אָפּגעמעקט געוואָרען פון דער ערד. אין פיל ערטער זענען די בערגער און טאָלען אויסגעגליטשט געוואָרען מיט דער ערד.

א ווענדונג צו ד״ר ווייצמאַן ער זאָל צוריקציהען זיין קאַנגרעס־קאַנדידאַטור אין ווין.

ווין. (יטא) די קאָנגרעס־קאַנדידאַטור פון פּראָפ. ווייצמאַן אין עסטרייך וועגען פּרעזידענט פון דער עסטרייכי־שער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע ד״ר גאָלדהאַמער וועגען וואָס מען האָט שוין מיטגעטיילט, האָט אַזוי ווייט פּאָ־טיפּט די געגענזאַצען אין עסטרייכישען ציוניזם, דאָס דער איבער־ראַבינער ד״ר חיות האָט געפונען פאַר נויטיג זיך צו ווענדען מיט א פּערזענליכען ברוף צו ד״ר ווייצמאַן ער זאָל צוריקציהען זיין קאַנדידאַטור פון ווין, כדי צו פערהי־טען ווייטערע שפּאַלטונגען אין עסטרייכישען ציוניזם.

דער פּויפּסט קעמפט געגען אַנטיסעמיטיזם.

פּראָג, (יטא) דער טשעכאַ־קאַטוילישער גייסטליכער און פּאָליציסט פּראַנץ רעדעל האָט פערעפענטליכט אַן אַרטיקעל וועגען דער שטעלונג פון די וואַטיקאַנישע קרייזען צו דער פראַגע פון בעקעמפען דעם אַנטיסעמיטיזם. די רעדעל, דער מחבר פון אַרטיקעל, איז א מיטגליד פון דער אינטערנאַציאָנאַלער קאַטוילישער געזעלשאַפט „אַמיצי איזראַעל" (פריינד פון פאָלק ישראל), וועלכע האָט די אויפגאַבע „צו אַקטיוויזירען דאָס עוואַנגעליום און זיין גייסט, דען נאָר אויף אַזא אופן קען דאָס יודענ־טום ריכטיג פערשטאַנען ווערען און די אַנטי־יודישע אַרויסטרעטונגען וועלכע ווערקזאַם בעקעמפט ווערען". אין דער דאָזיגער געזעלשאַפט ווערען איינגעגלי־דערט אויסשליסליך קאַטוילישע גייסטלי־כע.

ווענען דער פּערזענליכער שטעלונג פון פּויפּסט צום אַנטיסעמיטיזם שרייבט דער מחבר: „דער איצטיגער פּויפּסט פּיוס דער 11. האָט זיינערציט אַרוים־געזאָגט זיין מיינונג וועגען אַנטיסעמי־טיזם בעת דער אויפנאַמע פון די גרינ־דער פון דער געזעלשאַפט „אַמיצי איז־ראַעל". דער פּויפּסט האָט דאַן אויס־דריקליך צוגעוויזען אויף די אומגערעכ־טיגקייט און סתירות צווישען אַנטיסעמי־טיזם און קריסטענטום. דער פּויפּסט אונטערשטיצט זיך אויך שטאַרק מיט דער מעטיגקייט פון דער געזעלשאַפט „אַמיצי איזראַעל", וועלכע שטרעבט צו ווערבירען וואָס א גרעסערע צאָהל הע־כערע קאַטוילישע גייסטליכע אַלס מיט־גלידער, כדי אָפיציעל אַרויסצוטרעטען פאַר'ן פּויפּסט און אויסווירקען דאָ א פאָרמעלע פּויפּסטליכע ערקלערונג וועגען דער יודענפראַגע.

2 אַלע ציוניסטישע האַנדווערקער 2
שטימען היינט, פאַר דער ליסטע 2 № פון „עת לבנות".

אויך די „אַליאַנס איזראַעליט" וועט נישט אַנטייל נעהמען אין דעם קאָנגרעס צו שיצען די יודישע רעכט.

פּאַריז, 30 יולי. (טעלעגרי. דירעקט יטא) „אַליאַנס איזראַעליט" האָט אָפּ־געוואָרפען די איינלאַדונג אַנטיילצונעמען אין דעם אינטערנאַציאָנאַלען קאָנגרעס צו שיצען די יודישע רעכט, וואָס וועט פאָרקומען דעם 17. אויגוסט אין ציריך. דער אויסזאָגט ווערט מאָטיווירט דער־מיט, וואָס דער „אַליאַנס איזראַעליט" וויל אַפּרינציפּ זיין אינגאַנצען אומפּאַרטייאיש און ער קען זיך דערפיר נישט פערבינדען מיט אַן אינטערנאַציאָנאַלער קערפּער־שאַפט. דערביי דריקט אָבער אויס דער „אַליאַנס איזראַעליט" זיין גרייטקייט צו קאָאָרדינירען זיין מעטיגקייט לטובת די יודען מיט אַנדערע יודישע געזעלשאַפ־טען.

2 די ציוניסטישע יוגענד 2
שטימט היינט, פאַר דער ליסטע 2 № פון „עת לבנות".

ליקווידירט דעם שטרייק אין דער בוי־אינדוסטריע

[illegible]

זענען צום ערשטען מאָל ערשינען די פאָרשטעהער פון די בוי־אונטערנעהמער, וועלכע האָבען זיך ערקלערט פאַר גרייט צו פערגרעסערען דעם שטרייק רורך נע־מען די זעלבע הוספות, וואָס עס האָבען בעקומען די וואַרשאַווער בוי־אַרבייטער. נאָך א לענגערער דיסקוסיע האָבען די [illegible] שטענדיגען מיט זייערע פאָדערונגען, פאַר צו פּאַקען די געהעריגע פאָלמאַכטען. אין צוזאַמענהאַנג דערמיט וואָס היינט אָפּגעהאַלטען ווערען א מיטינג פון אַלע בוי־אַרבייטער, אויף וועלכען דער פּלאַן וועט ענדגילטיג ערלעדיגט ווערען.

2 האַנדווערקער־שקלים!

דאָס יודישע האַנדווערקערטום, וואָס איז פערייניגט־ערטסירט איב'ם שנע־לען אויפבוי פון א״י, מוז האָבען זיינע פערטרעטער אויפ'ן קאָנגרעס.

קומט אַלע היינט צו די וואַהלען און אונטערשטיצט די קאַנ־דידאַטען־ליסטע, אויף וועלכער עס פיגורירט אייער פאָרשטעהער לאחינו

אלעקסאַנדער יאַעל!

שטימט פאַר דער ליסטע פון „עת־לבנות" נומער 2

5 חברים און סימפּאַטיקער פון „התאחדות" 5

שטימט און אַגיטירט פאַר דער ליסטע 5

אונזער וואַהל־ביוראָ געפינט זיך שיענקיעוויטשא 9/3.

האָבען אַלע ענינים ווענדעט זיך תיכף.

2 אַלע מיטגלידער — פון — „בני ציון" 2

און די שוקלים אין ראַיאָן פון גייערס־מאַרק

שטימען היינט, פאַר דער ליסטע 2 № פון „עת לבנות".

זאַל פילהאַרמאָניע

נאַרוטאָוויטשאַ 20.

נאַכפראַלעו פון די בעליבטע אַמעריקאַנער געסט

אַננאַ און הײמאַן יאַקאָבאָוויטש

היינט, זונטאָג, דעם 31־טען יולי אייפען איבערגעבענעם פערלאַנג פון פּובליקום

די גרינגע כלה

אין 4 אַקטען מיט געזאַנג פון סיגאַל.

רעזשיסירט דורך הײמאַן יאַקאָבאָוויטש.

הויפּט־ראָלען: גאָלדעלע—אַננאַ יאַקאָבאָוויטש. וועלוועל—הײמאַן יאַקאָבאָוויטש.

מאָרגען מאָנטאָג, ד. 1. אויגוסט 9 אָוו. פּאָפּולערע פּרייזען. פון 80 גר.—2,50

געלד ליבע און שאַנדע

4 אַקטען פון זאָלאָטאַרעווסקי א נייע ליד דער מאַראַל פרעדיגער. אַננאַ יאַקאָבאָוויטש זינגט

הויפּט־ראָל: סאָניע—אַננאַ יאַקאָבאָוויטש.

דינסטאָג, ד. 12. אויגוסט 9 צום ביליגע פּרייזען

מינקע די דינסט מויד

4 אַקטען מיט געזאַנג און טענץ פון לצאָן קאָברין. רעזשיסירט דורך הײמאַן יאַקאָבאָוויטש.

הויפּט־ראָלען: מינקע—אַננאַ יאַקאָבאָוויטש, ד״ר רובין—הײמאַן יאַקאָבאָוויטש.

עס נעמט אַנטייל פּרויען: בייזמאַן, מאַכאַראָווסקאַ, פּאָדערמאַן. מענער: אַריעל, אייזענבערג, באַלבירסקי, האַמבורגער, מאַכאַראָווסקי, גייזהויז, פּאָלאַנסקי, צחיליך.

געזאַנגס־דירעקטאָר: בערמאַן. בינע־לייטער: מאַכאַראָווסקי.

בילעטען צו בעקומען אין קאַסע פון פילהאַרמאָניע.

אַנאָנס! אין פאָרבערייטונג די גרויסע קאָמישע פּיעסע מיט געזאַנג און טענץ

די פּוילישע חתונה

2 אַלע ציוניסטישע פרויען 2
שטימען היינט, פאַר דער ליסטע 2 № פון „עת לבנות".

2 אַלע ציוניסטען 2
שטימען היינט, פאַר דער ליסטע 2 № פון „עת לבנות".

5 אַלע ציוניסטן־שוקלים

שטימען היינט. זונטאָג,

נור פאַר דער ליסטע פון „התאחדות" 5

געכאַפּט די אַנפאַלער אויפ'ן פּאַטשטאַלאַן לעווקאָוויטש.

דאָס גאַנצע צוגערויבטע געלד איז ביי די באַנדיטען אָבגענומען געוואָרען.

דער בלוטיגער אַנפאַל אין מיטען העל־לען טאָג אויפ'ן פּאַטשטאַליאָן לעווקאָ־וויטש האָט אַרויסגערופען א גרויסע גע־רודער אין דער גאַנצער שטאָט. די זיכערהייטס־מאַכט האָט רע־ריפער אונגענומען די ענערגישסטע מיט־לען, כדי צו ענטדעקען די אַנפאַלער.

[illegible]

פּאַסט אַלס וואַכער אין 1922 און בע־קומען 180 זל. א חודש פענסיע. בשבע איז ער געווען א שטילער אַרבייטסלאָ־זער מענש און דער חשד, אַז ער האָט זיך בעטייליגט אין אַנפאַל איז ערוועקט געוואָרען צוליב משונהדיגע אומשטענדען.

[illegible]

דירעקציע און ענדליך איז ער גענומען געוואָרען דורך דער פּאָליציי אויף א פערהער און ער האָט זיך מודה געווען אין פערברעך.

מילטשאַרעק, דער שותף אין אַנפאַל, איז אַלט 25 יאָהר. א אַרבייטסלאָזער קצב, וואָס האָט אַמאָל געוואוינט אין איין הויז מיט קאָלאָווינסקי'ן. ער האָט דאָס דערלאַנגט דעם זעג מיט'ן האַמער לעווקאָוויטש'ן.

אויף דער אָנווייזונג פון די באַנדיטען האָט די פּאָליציי אויך שוין געפונען די טאַשע מיט די פּעקלעך, וואָס זיי האָבען צוגערויבט ביי לעווקאָוויטש'ן. די טאַשע איז געווען פערגראָבען אין קאָנ־סטאַנטינער וואַלד. דאָס געלד אויף די פּעקלעך וועט איצט אָפּגעשיקט ווערען מיט א פערשטענדיגונג צו די אַדרעסאַ־טען.

קאַם פּינגער געלד וואָס איז געשיקט גע־וואָרען אין מוזעאום איז געווען א פּינ־טעווער.

דערביי איז אויך פעסטגעשטעלט גע־וואָרען, אַז די באַנדע האָט שוין פרי־הער געהאַט איינגעגע מאָל געפּרובט צו מאַכען אַן אַנפאַל אויפ'ן פּאַטשטאַליאָן. דאָס איז זיי אָבער נישט געלונגען. ביז זיי זענען ענדליך בעפאַלען לעווקאָוויטש'ן און צוגערויבט ביי איהם העכער 20 טויזענד זל.

נאָך א לאַנגען אין פּאַרויבטיגען זו־כען איז דער פּאָליציי געלונגען צו קו־מען אויפ'ן שפּור פון די אַנפאַלער.

ערהערגעלמען נאָכמיטאָג איז אויף דער פּאָסט פערהאַלטען געוואָרען דער פּאָסט־קוריער זיגמונד קאָלאָווינסקי, אַנ־דזשעיא 13, וואָס איז געשטאַנען אויף דער וואַך פאַר'ן הויז פּעטריקאָווער 91 בעת'ן אַנפאַל.

לעצטענס האָט זיך קאָלאָווינסקי בעמיהט צו בעפרייען זיך פון מאַכטען, פרי צו קאָנען אַנטלויפען קיין אַרגענ־טינאַ צוזאַמען מיט'ן צווייטען אַנפאַלער מילטשאַרעק, וואָס איז ערהערגעלמען בזמנאָלט אַרעסטירט געוואָרען אין זיין וואוינונג אויף וואָלטשאַנסקאַ 179.

בעת די פּאָליציי מיט'ן אויבער־קאָמי־סאַר ווייטער בראש איז אַריין אין דער וואוינונג, האָט זיך דער אַנפאַלער תיכף אונטערגעגעבען אָהן שום ווידערשטאַנד. דער ווייזט איז געווען פאַר איהם אַנ־אונגערופענער.

אין אויספאָרשונגס־אַמט האָט זיך מילטשאַרעק מודה געווען אין אַנפאַל. די ווייטערדיגע אויספאָרשונג האָט פעסט געשטעלט, אַז קאָלאָווינסקי האָט בעהאַל־טען אויפ'ן צמענטאַזש און זאַרזשעט איבער 300 דאָלאַר, וואָס זענען אויך דורך דער פּאָליציי געפונען געוואָרען. בכמעט די גאַנצע צוגערויבטע סומע האָ־בען די באַנדיטען שוין אָפּגעגעבען. אויך ראָוועראָן, זייגערלאַך און אַנדערע גאַ־לאַנטעריע־חפצים האָט די פּאָליציי ביי זיי אָפּגענומען.

דעם האַמער, מיט וועלכען זיי זענען בעפאַלען דעם פּאַטשטאַליאָן, האָבען די באַנדיטען אַריינגעוואָרפען אין פּלאַוען פון הויז קאָפּערניקאַ 10.

צוליב דעם, וואָס לעווקאָוויטש גע־דענקט ווייטער גאַרנישט פון אַנפאַל קאַן מען איהם נישט שטעלען אויף א קאָנ־פראָנטאַציע מיט די באַנדיטען.

די באַנדיטען פערהאַלטען זיך אין אַרעסט גאַנץ רוהיג און דערציילען אין פּרטות, ווי אַזוי זיי האָבען אויסגע־פיהרט דעם אַנפאַל.

זיי זאָלען געשטעלט ווערען פאַר א שנעלגעריכט געריכט.

* * *

(§) זיגמונט קאָלאָווינסקי געבוירען אין 1902, א פּשרה־וואַכער. א פאָטער פון 2 קינדער. איז אָנגעקומען אויף דער [illegible]

די פרוי פון מערדער קאָלאָווינסקי בעשווינדעלט אויף א ביטערע אופן.

(§) געלטען איז אין דער וואוינונג פון אַרעסטירטען באַנדיט קאָלאָווינסקי געקומען עפּיס א פּערשוין און זיך פאַר־געשטעלט אַלס פּאָליציאַנט פון אויס־פאָרשונגס־אַמט און פערלאַנגט די פרוי זאָל איהם אַרויסגעבען די נאַרדעראָבע און וועש, וואָס זענען פּלומר'שט נויטיג פאַר דער אויספאָרשונג. די דערשראָקענע פרוי האָט דעם שווינדלער אָבגעגע־געבען אַלץ, וואָס ער האָט געהאַט. ערשט שפּעטער האָט די אומגליקליכע זיך דער־וואוסט, אַז זי איז בעשווינדעלט געוואָ־רען.

רעטזעלהאַפטער טויט פון א יודיש קינד.

די „גוטהערציגע" ערציהעריו זאָל האָבען משלח געווען אויף יענער וועלט.

(ג) אין צוזאַמענהאַנג מיט אַנגזע־געלמענער נאַכט וועגען דעם פערשוואַ־ונדענעם יודישען קינד ביי דער קריסטלי־כער ערציהערין קריסטיאַנאַ רענטש פון שמאָטעס און עס איז אַלט געווען סך הכל א פּאָר טעג. א בריעף שפּעטער האָט זי אונטער א קרייז־פערהער שוין געזאָגט, אַז דאָס קינד איז צו איהר

אַריינגעבראַכט געוואָרען באַלד, ווען עס איז נאָר געבוירען געוואָרען. דער ברית צום ראַבינאָט איז געלעגען אינגאַנצען קעלט און די זעלבע שמאָטעס.

פּאָליציי האָט געמיינט א חשד, אַז דאַ האָט מען נישט צו טאָן מיט א געוועהנ־ליכען טויט־פאַל, בפרט ווען די זעלבע קריסטיאַנאַ רענטש אַזוי, ווי מען גיט אַ־בער, גוט בעקאַנט דער פּאָליציי אַלס אַנ׳אויסנעצייכענטע „ערציהערין" פון אומגעזעצליכע קינדער, וועלכע שטאַר־בען גיך אויס... „מאַ־אַם" רענטש איז דערפאַר איבערגעגעבען געוואָרען אין רשות פון דער פּראָקוראַטור. די אויס־פאָרשונג דויערט. אין צוזאַמענהאַנג דערמיט איז אין דעם ענין צו ערוואַרטען א סענסאַציאָנעלע ווענדונג, וואָס וועט אפשר אויפקלערען וועג עס זענען די אַנאָנימע מאַמע־מאַמע.

דאָס קינד האָט מען נאָך נישט קובר געווען.

זאַוואַדזקאַ 18, — דערווייסען מיר זיך נאָך אונטערשטאַנטע פּרטים:

ווען עס זענען אין ראַבינאַט ערקלערונגט געוואָרען אַלע פאָרמאַליטעטען פון דער קבורה, איז די ידיעה וועגען רעטזעל־האַפטען טויט פון קינד דערגאַנגען צו דער פּאָליציי.

דער קאָמיסאַר פון 4. פּאָליציי־קאָמי־סאַריאַט האָט תיכף בעפוילען אויפצו־האַלטען די קבורה. גלייכצייטיג האָט ער אויסגעשטעלט א שטרענגע שמירה בײם טויטען קינד און די ערציהערין רענטש איז גענומען געוואָרען אויפ'ן פערהער.

בעת דער אויספאָרשונג האָט זיך די קריסטין געפּלאָנטערט מיט דער צונג. צוערשט האָט זי דערציהלט, אַז דאָס קינד האָט איהר אַריינגעבראַכט צו ער־ציהען א יודישע יונגע פרוי. ווערענדיג צוגעדריקט צו דער וואַנד, האָט זי שוין ערקלערט, אַז דאָס קינד האָט אַריינגע־בראַכט א יודישער יונגערמאַן. דאָס קינד איז, לויט די ערקלערונגען פון דער קריסטין, געווען איינגעוויקעלט אין

צו אַלע חברים פון „החלוץ" אין לאָדז.

די פערוואַלטונג פון „החלוץ" אין לאָדז מאַכט בעקאַנט אַלע איהרע חברים־ות, אַז די מעלדונג פון פרייטאָג 29/7 וואָס איז געווען פערעפענטליכט אין דער לאָדזער פּרעסע שטימט נישט מיט דער ווירקליכקייט און בכלל נישט אַריינ־געגעבען געוואָרען פון לאָדזער „החלוץ" דער „החלוץ" אַלס אַזעלכעס איז נישט קיין פּאָליטישע פּאַרטיי אין מעלא האָט זי נישט קיין רעכט צו פאָדערן פון איהרע חברים צו שטימען פאַר וועלכע עס איז ליסטע. אין דעם זין האָט דער קאָמיטעט פון „החלוץ" אין לאָדז בע־קומען א צירקולאַר פון צ״ק אונטער נומער 4 פון 28/7, וועלכער זאָגט בפירוש, אַז מיטגלידער פון „החלוץ" דאַרפען זיך אומבעדינגט בעטייליגען אין די וואַהלען און שטימען פאַר איינע פון די 2 ליסטעס וואָס שטעהען אויפ'ן שטאַנד־פּונקט פון פּראָ־ווינצענדען א״י גומר 5 אָדער 6 די חברים־ות פון „החלוץ" האָבען פרייע הענד און דאַרפען שטימען בעת די הײנטיגע וואַהלען אויף איינע פון די 2 אַרבייטער ליסטעס.

דער קאָמיטעט פון „החלוץ" אין לאָדז פּיעטריקאַווער 83

פערוואַלטונגס מיטגליד. ערלענבורג

3243 בעקרעטאַר. ב. קאַמיענעצקי.

קאָנפערענץ פון יודישע קאָאָפּע־ראַטיוען.

הײנטיגען שבת און זונטאָג קומט פאָר אין וואַרשע א קאָנפערענץ פון די יודישע פערבראויכס־און פּראָדוציר־קאָאָ־פּעראַטיוען אין פּוילען. די קאָנפערענץ איז געגרינדעט דורך דער קרעדיט־ווירט־שאַפטליכער אַרבייטער־פּראַכטיגונג (פּוֹ־עלי־ציון). דער לאָדזער פּועלי־ציוניסטי־שער קאָאָפּעראַטיוען „האַמער" און „דעי־ליציא" וועלען אויף דער דאָזיגער קאָנ־פערענץ פערטרעטען די ח״ח ראָזם, האַלפענדרפקי, עדעלמאַן, ציפּרינאַוויטשקי, מאָגילעווסקי, פּעדער שווארצבערג, הצרון און מבטער.

5 נור די ציוניסטישע אַרבייטס־פּאַרטיי „התאחדות" פערווירקליכט דעם חלוציות 5

אַלע חלוצים שומרים און אַרב.־מענשען

שטימען היינט נור פאַר 5

די וועלט ליסטע פון התאחדות.

לאנדאן. (סב.) אין הויפט-וואהל-קאָמיטעט ביי דער ציוניסטישער עקזעקוטיווע איז אַרײַנגעשטעלט די וועלט ליסטע פון דער ציוניסטישער אַרבעטער פּאַרטײַ „התאחדות", אויף וועלכער עס פיגורירען פאָלגענדע פּערזאָנען: 1) ד"ר חיים אַרלאָזאָראָוו, מיטגליד פון גרויסען ציוניסטישען אַקציאָנס-קאָמיטעט און פינאַנץ- און ווירטשאַפטס-ראַט, פיהרער פון דער ארץ-ישראל'דיגער אַרבעטער שאַפט. 2) אליעזר קאַפּלאַן, מיטגליד פון גרויסען אַקציאָנס-קאָמיטעט און פיהרער פון דער ארץ-ישראל'דיגער אַרבעטער-פּאַרטײַ; 3) ד"ר מאַרטין בובער, בעקאַנטער דענקער און שריפטשטעלער; 4) נחום סאָקאָלאָוו, פיהרער פון הפּועל הצעיר, געוו. מיטגליד פון תל-אביב'ער מאַגיסטראַט; 5) ד"ר א. קצנעלסאָן, מיטגליד פון גרויסען אַקציאָנס-קאָמיטעט; 6) יצחק ווילענסקי, בעקאַנטער אַגראָנאָם, מיטגליד פון הויפט-דירעקטאָריום פון קרן-הקימת אין ירושלים; 7) אליעזר יפה (נהלל) אַגראָנאָם, פיהרער פון די לאַנדווירטשאַפטליכע אַרבייטער אין א"י; 8) חיים גרינבערג (ניו-יאָרק) בעקאַנטער דענקער און שריפטשטעלער; 9) לוי שקאָלניק (א"י) פיהרער פון לאַנדווירטשאַפטליכע אַרבייטער; 10) עדה פישמאַן, פיהרערין פון לאַנדווירטשאַפטליכע אַרבייטער אין א"י א חוץ דעם פיגורירען אויף דער דאָזיגער ליסטע: ד"ר יעקב העלמאַן (ריגא) אוריאל פרידלאַנד (תל-אביב), גרשון חנוך (תל-אביב), דר. אריה טאַר טאַקאָווער (לאָדז), ש. שעכטער (בוקא-רעשט), איגנ. מ. הערמאַן (פּאַריז)' דר. אליעזר אשער (בערלין), דר. חיים טאַרטאַקאָווער (וויען), דר. נחום ווערלינסקי (ריגא), דעפּ. אברהם לעווינסאָן (פּוילען).

אונטערגעגראבען א טונעל אונטער די גראפישע-אנשטאלטען אין ווארשא

און געוואלט בע'גנב'ענען דעם זאפאס געלד-אסיגנאטען.

פאליציי האט זיך בעצייטענס דערוואוסט און געעפענט א שיסעריי אויף דער באנדע. — איין באנדיט דערשאסען די איבריגע ארעסטירט. — צווישען די באנדע געפינען זיך מענשען מיט הויכע בילדונג און ווארשאווער „דזשענטעלמענער".

וואַרשאַ, 29. יולי. (טעלעפאָנ.:ש) נאכ'ן ווארשא קאַמפ היינט מיט דעם ארעסט פון די קאַסע-ברעכער, וועלכע האבען געוואלט בע'גנב'ענען די גראַפישע אַנשטאַלטען פון דער מלוכה, וואו עס ווערען געדרוקט די מלוכה-אַסיגנאַציעס, ד. ה. דאָס פּאַפּיר-געלד.

דער אַרעסט איז פאָרגעקומען בײַ פאָלגענדע אומשטענדען: גלייך נאָכדעם, ווי ס'איז מיט א פּאָר וואָכען צוריק ענטדעקט געוואָרען דער פּרוּוו אונטערצוגראָבען זיך אונטער דער באַנק דיסקאָנטאָ, האָט די פּאָליציי פערשטאַרקט די שמירה אַרום אַלע מלוכה-געביידעס. בעזונדערס שטאַרק זענען אָבגעהיטען געוואָרען די בנינים, וועלכע געפינען זיך אויף פּראַגע פּלעצער. אויף אזא אָרט שטעהען טאַקע די בנינים פון די גראַפישע אַנשטאַלטען פון דער מלוכה, וועלכע געפינען זיך אויף די ירושלים-אַלעע נומער 87, 89 און 91.

א דאַנק דער פערשטאַרקטער שמירה אַרום די דאָזיגע בנינים איז געלונגען פעסטצושטעלען, אַז אין שכנות'דיגען הויז אויף ירושלים'ער אַלעע 85 געפינען זיך צוויי שאַפּעס, וואו כמעט קאַסע-ברעכער האָבען זיך איינגעאָרדנט א „מלונה".

דאָנערשטאַג אַרום האַלב 8 אָוונט האָבען 100 פּאָליציאַנטען אַמגעשלאָסען אַלע גאַסען, וואָס פיהרען צו דער ירושלים-אַלעע און א סעקציע אַקט..., אונטער דער אָנפיהרונג פון קאָמיסאַר שערלעצקי און דעם נאַטשאַלניק פון דער פּאָליטישער פּאָליציי, קאָמענדאַנט סולענאָק, האָט זיך געלאָזען צום הויז נומער 85 און זיך געוואָנדען צו די פערבאַריקאַדירטע באַנדיטען, אַז זיי זאָלען זיך אונטערגעבען. נישט בעקומענדיג קיין תשובה און זעהענדיג, אַז דער איינגאַנג איז פערבאַריקאַדירט און עס איז בשום אופן אוממעגליך זיך אַריינצוברעכען...

...לע זענען געווען פול מיט פערשידענע איינברוך-מכשירים.

אונטער די קעלערס זענען בעלעגען בעהאַלטען די באַנדיטען ריטשאַרד וואַיטשעכאָווסקי, לייב וואָלפאָוויטש און זוואַלינסקי, וועלכע זענען תיכף געוואָרען געשטעלט אין קייטען.

נאָכדעם, ווי די פּאָליציי האָט אויסגעזוכט די קעלערס, האָט זיך אַרויסגעשטעלט, אַז עס איז פאַראַן נאָך א צווייטער. אַריינגעהענדיג און צוזעהענדיג צווייטער, האָט די פּאָליציי אויסגעשפּירט די ברעטער און די שטריקען און עס האָט זיך אַרויסגעשטעלט, אַז עס איז דאָ א גרויסער עפענונג, וועלכע פיהרט אין א קעלער.

געהענדיג ביז צום סוף פון קעלער, האָט מען בעמערקט א לאָך, וואָס איז געגאַנגען אין דער ריכטונג צו דער געביידע פון די גראַפישע אַנשטאַלטען, אין וועלכע עס געפינען זיך די קלאָזעטן פון די מלוכה-באַנקנאָטען און א קאַסע, אין וועלכער עס ווערען אַריינגעלעגט די אַסיגנאַציעס, וואָס ווערען אויסגעאַרבייט אין פערלויף פון טאָג.

דאָנערשטאַג האָט זיך געפונען אין דער קאַסע 8 הונדערט מיליאָן זל. נומערירט געלד און ביז 2 מיליאָן נאָך נישט נומערירטע 5-זלאָטי-שיינען.

די אויספאָרשונג, וועלכע איז גלייך...

...אַרויסגעפיהרט געוואָרען, האָט פעסטגעשטעלט, אַז דער טונעל, וועלכער איז אויסגעגראָבען געוואָרען דורך די אייגנברעכער איז 8 מעטער טיף און 2 מעטער ברייט. די אונטערגעבער האָבען נאָך געדאַרפט גראָבען 8 מעטער כדי זיי זאָלען צוקומען צו די גראַפישע אַנשטאַלטען. די באַנדיטען האָבען בעת'ן גראָבען געמאַכט זיך בענוצט מיט גאַז-מאַסקעס, ווייל די גאַזען, וואָס זענען אַרויסגעגאַנגען פון אונטער דער ערד, האָבען זיי געשטערט אין דער אַרבייט. זיי האָבען אויך אַריינגעשטעלט א ווענטילאַטאָר, כדי נישט דערשטיקט צו ווערען פון גאַז.

די ווייטערדיגע אונטערזוכונג וועלט די באַנדיטען אנגעקומען וועהר לייכט, און זיי וואָלטען גלייך אַריינגעקומען אין די צימערן, וואו עס געפינט זיך דאָס געלד.

די ווייטערדיגע אויספאָרשונג האָט שוין פעסטגעשטעלט, אַז די זעלבע באַנדע האָט געמאַכט די אונטערגראָבונג אין דער באַנק דיסקאָנטאָ און אַז בכלל זענען זיי פערמישט אין א רייהע איינברוכען און גנבות נישט נאָר אין פּוילען, נאָר אויך אין טשעכאָ-סלאָוואַקיי, דייטשלאַנד און עסטרייך.

אַלע באַנדיטען זענען גוט בעקאַנט דער פּאָליציי אַז זיי זענען שוין נישט...

...אומגעאַרטעט געוואָרען און תפיסה.

דער אַנפיהרער פון דער באַנדע, ריטשאַרד וואַיטשעכאָווסקי איז אַלט 40 יאָהר. בעת דער מלחמה איז ער געווען אין רוסלאַנד, פון וואַנען ער האָט געבראַכט א גרויסען סכום געלד.

מיט דעם געלד האָט ער זיך געעפענט אין ווארשא א דרוקעריי, וועלכע ער האָט אָבער שפּעטער פערקויפט אהן רווח דער „ראַוואַניי".

בכלל אָבער האָט ער אויף אַלע זיינע בעקאַנטע געמאַכט א גוטען אײַנדרוק צוליב זיין פיינער אויפפיהרונג און דזשענטעלמענישער האַלטונג. דער צווייטער פיהרער פון דער באַנדע, סטאַניסלאַוו טשיזשאַצקי, איז אַלט 42 יאָהר. ער שטאַמט פון אַסטראַכאַנקאַ, וואו זיין פאָטער האָט א גרויס פאַלוואַרק. זיינע יאָהרען אין רוסלאַנד, איז ער שוין איינמאָל פער'משפט געוואָרען פאַר איינ-ברוכס-גנבות דורכ'ן קיעווער און פעטערבורגער געריכט.

לעצטענס האָט ער זיך געוואָלט אין ווארשא אין 6 עלעגאַנט מעבלירטע צימערן אויף לעשנע 32. ער איז געווען א שותף פון טעאַטער „משאַרני קאָט" און פון קינאָ „עלדאָראַדאָ". ער האָט אפילו געהאַט זיינע איינענע צוויי הייזער.

אין יאָהר 1922 האָט ער צוזאַמען מיט'ן וואַרשעווער שעצקאָ, אויסגעפיהרט א דרייסטע איינברוכס-גנבה אין דער באַנק אויף זגאַרע גאַס. ער איז דאַן פער'משפט געוואָרען אויף 3 יאָהר תפיסה, וועלכע ער איז אויך אָבגעזעסען.

טשיזשאַצקי נעהמט אויסער-געוועהנליך עלעגאַנט געקליידעט אין טראָגט א שוואַרץ בערדעל, צוליב וואָס מ'רופט איהם „שפּיצבערדעל". בעת מ'האָט איהם אַרעסטירט איז ער געשטאַנען בלייכלידיג און געוויינט ווי א קינד.

צ י ו נ י ס ט ע ן !

2

העלפט קאַנדידירען אַלע כוחות אין דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע פאַר א געמיינזאַמער פּראָדוקטיווער אַרבייט לטובת דעם אויפבוי פון ארץ-ישראל!

שטימט פאַר דער ליסטע נומער 2 פון „עת-לבנות"

גמנסיה לנערים

של

יצחק קצנלסון

Gimnazjum Męskie I. Kacenelsona

Cegielniana 28, tel. 51-79.

[illegible]

דאס פאלק לעבט,

בלויז די „פערזארגערס" טויגען ניט.

צוויי בעריכטען האָב איך נאָר וואָס געלייענט און כ'האָב זיך וועגען זיי פערטראַכט.

פון ערשטען ביז איך געוואָר געוואָרען, אַז די בעוואוסטע באַראָן הירש-פונדאַציע, וועלכע האָט אַמאָל אין גאַליציען און אין בוקאָווינע אויסגעהאַלטען פון איהר גרויסען קאַפּיטאַל (12 מיליאָן גאָלד-קראָן) א גאַנצע רייה פון פאָלקס-שולען פאַר יודישע קינדער — פערמאָגט היינט קוים 210 טויזענד גאָלד-קראָן, חוץ עטליכע האַלב צובראָכענע און איינגעפאַלענע שול-בנינים; ווי אַזוי די ווינער „איזראַעליטישע" הערן קוראַטאָרען האָבען חרוב געמאַכט דעם ריזיגען פערמעגען, וועלכען דער גרויסער יודישער נדבן האָט זיי איבערגעלאָזט צו פערוואַלטען און וואָס האָט געהערט צום יודישען פאָלק — דאָס אַלץ איז שוין היינט גוט בעקאַנט דער יודישער עפענטליכקייט.

שווערע מיליאָנען פון דער פונדאַציע זענען נאָך אין די נאָך מלחמה-יאָהרען געלעגען אין ווין אין פערשידענע אַקציעס און ווערט-פּאַפּירען, וועלכע מ'האָט פער'פּטר'ט צו די נידעריגסטע פּרייזען, און די אַלטע ווינער יודישע באַנקירען, פאַבריקאַנטען און בירזשע-מאַגנאַטען, וואָס פערשטעהן אַזוי גוט צו פיהרען זייערע אייגענע געשעפטען, האָבען זיך נישט געגעבען די מינדעסטע מיה צו ראַטעווען כאָטש א טייל פונ'ם יודישען פאָלקס-פערמעגען, וואָס א גרויס-האַרציגער פילאַנטראָפּ האָט איבערגעגעבען אין זייער רשות און פון וועלכען זיי האָבען איצט אונז איבערגעלאָזט קוים א זעכציגסטען טייל.

איצט איז דער באַראָן-הירש-פאָנד אַריבער אין רשות פון דער פּוילישער רעגירונג. אָבער די דורך איהר בעשטימטע נייע קאָמיטעט-מיטגלידער זענען אויך די זעלבע „איבערשטע פון שטויסעל", וועלכע שטעהן אינגאַנצען אַז א זייט פון יודישען לעבען, יודישען שול-וועזען און יודישער ערציהונג: אויך די נייע „שענע יודען", וועלכע זענען בעשטעלט געוואָרען נראש פון פאָנד זענען בלויז פּוסטע דעקאָראַציעס.

* * *

אין צווייטען בעריכט וואָס ליגט אויף מיין טיש זעה איך לעבען ווירקליכקייט.

צום פערבאַנד פון יודישע קאָאָפּעראַטיוון אין פּוילען — לייען איך — געהערען היינט 889 קאָאָפּעראַטיוון, פון וועלכע 357 קאָאָפּעראַטיוון האָבען אָרגאַניזירט העכער 126 טויזענד מיטגלידער. דעם 1. אַפּריל 1926 האָבען די 285 קאָאָפּעראַטיוון, וואָס האָבען דעמאָלט געהערט צו פערבאַנד געהאַט אַנ'אייגענעם קאַפּיטאַל פון העכער 2 מיליאָן זלאָטים; דעם 1. אַפּריל 1927 האָבען די 337 יודישע קאָאָפּעראַטיוון געהאַט העכער 4 מיליאָן אייגענעם קאַפּיטאַל; אין יאָהר 1926 האָבען זיי געהאַט דעפּאָזיטען און לויפענדיגע חשבונות איבער דריי און א האַלבען מיליאָן, אין 1927 שוין נאָהענט צו אַכט און א האַלב מיליאָן זלאָטעס. אין יאָהר 1926 האָבען זיי פערטיילט כמעט 7 און האַלבען מיליאָן קרעדיטען און צום 1. אַפּריל 1927 האָבען די יודישע קאָאָפּעראַטיוון שוין געהאַט פערטיילט 25 מיליאָן זלאָטעס קרעדיט צווישען זייערע מיטגלידער.

בראש פון דער יודישער קאָאָפּעראַטיוון-בעוועגונג שטעהן אָבער נישט קיין „פּני", נישט קיין „פערזאָרגער" און נישט קיין שעהנע יודען.

בעלי-מלאכות און קליינהענדלערס האָבען געגרינדעט אָט די קאָאָפּעראַטיוון און פיהרען איצט דעם פערבאַנד מיט דער הילף פון עטליכע מענשען פון גוטען ווילען און פאַר-קענטעניש.

אמת, דער אַמעריקאַנער „דזשאָינט" האָט זיי געהאָלפען; די דאָזיגע הילף שטעהט אָבער שוין היינט בלויז איז א שוואַכער פערהעלטעניש דערצו, וואָס די ברייטע פאָלקס-קרייזען האָבען אַליין געשאַפען און געגעבען פאַר זייער קאָאָפּעראַטיוון-בעוועגונג. קיין געלד איז נישט פערלוירען געגאַנגען, דער פערבאַנד בליהט און ווערט א אַלץ וויכטיגערער פאַקטאָר אינ'ם געזעלשאַפטליכען לעבען פון פּוילישען יודענטום.

איך ווייס, איך ווייס... די יונגע יודישע קאָאָפּעראַטיוון-בעוועגונג האָט נאָך איהרע גרויסע פעהלערען און ס'איז דא א סך ביי איהר צו קריטיקירען; 25 מיליאָן קרעדיט האָט זי אָבער פערטיילט; אפילו פון דער באַנק פּאָלסקי" און פּ.ק.א. האָט זי פערשטאַנען צו בעקומען 5 מיליאָן קרעדיט; די אָרגאַניזאַציע איז א שטאַרקע און מ'גיט אכטונג דערויף, אַז די קאָאָפּעראַטיוון זאָלען זיין אמת'ע פאָלקס-בענק און נישט קיין אויסנוצערישע שפעקולאַציע-אינסטיטוציעס; אין ביטערן קאַמף, וועלכען דער יודישער בעל-מלאכה און קליינהענדלער האָט היינט אין פּוילען צו פיהרען פאַר זיין עקזיסטענץ, ווערט די קאָאָפּעראַטיווע זעלבסטהילף אַלץ א גרעסערע מאַכט. אין די 15 וואָיעוואָדזשאַפטען, וואו ס'עקזיסטירען יודישע קאָאָפּעראַטיווע קרעדיט-אָרגאַניזאַציעס, זענען אין זיי אָרגאַניזירט איבער 30 פּראָצענט פון דער יודישער בעפעלקערונג!

ווייל נישט קיין „שעהנע יודען" און נישט קיין אַפּוטראָפּסים, נישט קיין פערזאָרגערס און נישט קיין רעגירערס, נאָר יודען, פּשוט'ע יודען פון'ם פאָלק פיהרען די קאָאָפּעראַטיווע בעוועגונג פאַר זיך אַליין, דורך זיך אַליין.

ווייל דאָס פאָלק אַרבייט און לעבט; טויט, פויל, פערפוילט און אָבגעשטאָרבען זענען בלויז די מזרח-ווענדער-יודען; ברענגען זיי מאַכט אַריין אָבגעשטאָרבענקייט, פוילעניש און טויט אומעטום, וואו מ'לאָזט זיי נאָר פיהרען און רעגירען.

דעפּוטאַט משה פּראַסטיג.

לאדזשער טאגעבלאט

רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע ... 16, טעלעפאָן ...

דער רעדאַקטאָר געפינט זיך פון 6 ביז 7 אין אָוונט.

נישט בעשטעלטע מאַנוסקריפּטען ווערען נישט צוריקגעשיקט.

אַדרעס: Lodzer Tageblat", Łódź, Piotrkowska 16, Skrz. poczt. 16

טעלעפאָנען: פון רעדאַקציע 57. אַדמיניסטראַציע 47.

די שטרייט-פראגען אין ציוניזם.

צוויי דיסקוסיאנס-ארטיקלען וועגען פארשטעהענדען קאנגרעס אין באזעל.

די אפאזיציע.

פון ד"ר י. ראזענבלאט.

.2

מ'נוצט אויס דעם אומשטאנד, וואס א סך יודען זענען געפאהרען קיין ארץ-ישראל אהן די נויטיגע געלד-מיטלען. און מ'וויל דערפון ציהען די קאנסעקווענץ, אז דער יודישער מיטעלשטאנד טויג נישט פאר ארץ-ישראל.

מ'באנוצט גראד די זעלבע פארוואורפען, וואס עס מאכען אונז אפט די אנטיסעמיטען, טענה'דיג, אז דאס יודישע פאלק באשטעהט פון אומפראדוקטיווע עלעמענטען, וואס לעבען נאר פון שאכער און שווינדעל.

און דער צייט ווען דער נאציאנאלער ישוב אין ארץ-ישראל און די אנפיהרער פון דער ארץ-ישראל'דיגער ארבייטערשאפט ערקלערען פייערליך, אז די פירמע עליה איז געווען זעהר נוצליך, און די גרינדונג פון יודישע שטעט איז דווקא פון ארבייטער-שטאנדפונקט זעהר געוואונשען, און אז דער צופלום פון פריוואט-קאפיטאל איז א נוצליכע נויטווענדיגקייט, — נעהמען זיך אונזערע אפאזיציאנסמען דאס רעכט צו פער'מיאוס'ן דעם יודישען קאפיטאל, דעם יודישען מיטעלשטאנד, די יודישע שטעט און די יודישע פריוואט-איניציאטיווע.

ענגלאנד האט איבערגענומען געוויסע פליכטען צו בילדען פון ארץ-ישראל א יודיש לאנד. די איצטיגע קאלאניזאציאנס-...

זשאבאטינסקי און אַ'אנדערע פון דער פריוואט-איניציאטיווע, און זאגט איהם צו באלדיגען שטרג, פעת דער צווייטער פיהרער פון דער אפאזיציע, היינטבוים באקעמפט די פריוואט-איניציאטיווע אויף דעם העפטיגסטען אופן. און גרינבוים איז אפילו פאר שעדליך.

מ'וואלט געקאנט ברענגען נאך פיל ביישפילען, וואס זאלען באווייזען, אז די גאנצע אזוי-גערופענע אפאזיציע האט נישט אנגעמער זיך קיין שום ראציאנאלען באדען, אז זי איז נישט מעהר ווי א קינסטליך-ארויסגערופענע שטימונג, און דער ביי באנוצט זי זיך מיט אלע מיטערפאלגען פון ציוניזם, וועלכע זענען נאטירליך און ערקלערבאר ביי אלע גרויסע אונטערנעהמונגען.

אלע פעלקער זענען געקומען צו זייער זעלבסטשטענדיגקייט דורך פלוצלינג'דיגע צופעליגע ערשיינונגען, ביי וועלכע די שווערד און די ביקס האבען געשפילט די ווילכטיגסטע און די איינציגע ראלע.

פוילען וואלט נישט געווארען זעלבסטשטענדיג, ווען נישט דער צוזאמענפאל פון רוסלאנד און די מפלה פון די צענטראל-מלוכות. אזוי איז דאס שטענדיג געווען, און אזוי וועט עס נאך א לאנגע צייט בלייבען.

...

די אויפגאבען פון 15. קאנגרעס.

פון דעפוטאט אברהם לעווינזאן.

...

דרויסענע ארביטס-פאזיציעס, גענען דעם אונזערליכען פיינד, אבער שטרעבען צו איינהייט און שלום, צו קאנסאלידאציע פון כחות און נאמען פון אונזער לייערען, בלוטענדען מוטערלאנד, און נעמען פון אונזער לייטונגען שטראהלען צוקונפטס-אוצרות פון ארבייטען דען ארץ-ישראל.

נען מיטעל צו פערוואנדלען און קאנסאלידירען דאס אלוועלטליכע יודענטום ארום דעם אויפבוי פון א"י, מוזען מיר דערוויילען מיט איינענע כוחות אויפבויען אונזערע נאציאנאלע פאנדען און א צענטראלען פינאנץ-אינסטרומענט פון דעם א"י'דיגען אויפבוי.

די צוגרייטונג פון וויכטיגען גרויס-...

געהט צו די וואהלען!

צו אלע ציוניסטען אין פוילען.

ציוניסטען! די קאנגרעס-וואהלען רופען אייך צו די אורנעס, היינט דונערשטאג, דעם 31. יולי און מארגען פרייטאג דעם 1. יולי.

די וואהלען זענען דאסמאל אנדערש, ווי די ביז-איצטיגע קאנגרעס-וואהלען. צום ערשטען מאל זיין דער געשיכטע פון ציוניסטישע קאנגרעסען וועלען די ...

דער בעסערער ארער ערגערער שטעל... שער צוגרייטונג פון דער ארער יענער פערעראציע, נאר אויף דער ווירקליכער שטימונג פון די ציוניסטישע מאסען. די וואהלען וועלען אפשפיגלען די פארטייען און די לאגערן, וואס ווערען [illegible] גערופט דורך ציוניסטען צום פינפצענטען קאנגרעס.

...

צי פערלירען מיר נישט, אמאל, די היסטארישע מעגליכקייט?

פון מיכאל גראיעווער.

פאר די 19 הונדערט יאהר פון אונזער גלות, האט אונז די געשיכטע דריי מאל געגעבען א מעגליכקייט אומצוקעהרען זיך אין א"י אין קאמפאקטע מאסען און לעבען דעם מוגדעמענט פון א יודישער מלוכה. דאס ערשטע מאל אין די צייטען פון דון יוסף הנשיא, דעם יודישען פינאנץ-מיניסטער ביי דעם טערקישען סולטאן סולימאן דעם 2-טען אין 17-טען יאהרהונדערט. דער דאזיגער מיניסטער האט געוואלט שאפען א יודישע מלוכה אין ארץ-ישראל, ער האט ארויסגעלאזט...

שטעלט מיט'ן לעבען, און געמוזט אין געהיים ענטלויפען פון זיין שטאדט. די גרעסטע רבנים פון יענער צייט האבען געהאלטען מיט שבתי צבי, די מאסען האבען בלינד געגלויבט יעדען באפעהל זיינעם, וועלכער פלעגט אפט אונטערגעשריבען ווערען „אני ה' אלהיכם...

אונטער'ן די ענגערגיע און יעדען שאפענדען יחיד, הלומ'ן גאר אונזערע פיהרער מיט גאט'ס גנאדע, וועגען הילף פון די אמעריקאנער מעמער'ס, פאר וועלכע אלע לענדער זענען גלייך, וועלכע האבען נישט קיין שום מערשטענדניש פאר די יודישע נאציאנאלע און...

בלוטיגער באציהונג פון יודענטום, רופען ארויס א יאוש-שטימונג און זאגען גרויסע אפזעצונגען ארץ-ישראל מיט אלע איהרע פראבלעמען פאר א טאג אמעריקאנישע לינונג, און האלטען אין שרייען, אז מיר זאלען צופרידען מיט'ן רעדשים, וואס העדשט אין ארץ-ישראל.

דערמיט ערקלערט זיך דער קריזיס אין דער ציוניסטישער ארגאניזאציע, דאס איז די אפהענגיגקייט, יאוש און בטלנות. הרצל האט געזאגט, אז בויען ...

...

2 אלע מיטגלידער און מתפללים פון „אהל יעקב" שטימען היינט, פאר דער ליסטע נומער 2 פון „עת לבנות". 2

לאדזער כראניק.

פון רעדאקציע.

דער רעדאקטאר פון „לאדזער שטימען", ה' ישראל קאהן, איז פרייטאג ארויסגעפאהרן אויף אורלויב.

וואהלען צום שטאט-ראט אנהויב סעפטעמבער.

ליים הי מען אנגעפארמירט אונז פון מאסאעמבערגדע שושלען זאל דער שטאט-האט פינאנצירישלאזט ווערען אנהויב סעפטעמבער.

די וואהלען זאלען פארגעמען און דער מיט אקטאבער. די וואהלען זאלען זיין פארבונדען מיט שברעגונגען און די אנ-שען פון דער סאציאל-ארגאנזאציע. דער אונערן-מונסטער זאל דערבייא געבען ארלויב ערשט נאכדעם פארגעלאזט דעם לארזער שטאט-ראט און נאכדעם דורכפיהרען די ענטשיידונגען אויף די שטאטן און דער סאציאל-ארגאנזאציע.

די היינטיגע וואהלען צום 15-טען ציוניסטישן קאנגרעס.

די נעכטיגע מיטינגען פון אלע ציוניסטישע גרופירונגען זענען צאהל-רייך בעזוכט געווארען.

חמנא פון 9 פריה ביז 10 אין אמאנד קומען פאר אין לאקאל פון דער ציוניס-טישער ארגאנזאציע (צעשלגיאנא 4) די וואהלען פון דעלעגאטען צום 15. ציוניס-טישען קאנגרעס. וואהל-רעכט האבען אלע מענער און פרויען אנהער 18 יאהר, וועלכע האבען אויסגעצאלט דעם דאי-יאהריגען שקל. עס פונגירען 6 קאנדי-דאטען-לוסטען.

דער אנטפרעס צו די וואהלען מאך אלע ציוניסטישע פרויען אין א שטאר-קער. דער ציוניסטישער קאמיטעט האט אויפגעפארערט אלע מומחלרער פון דער ארגאנזאציע צו קומען אונטערזיצן צו די וואהלען. אויף די שיקלים, וועלכע גע-פאנען זיך אויף די זוכער-וואהלענען, זע-נען אויפגעפארערט געווארען צו קאנען המנא קען לאזן, ברי צו בעטמלינען זיין די וואהלען.

די פערשיעדענע גרופירונגען ענפוהל-לען א לעבהאפטע וואהל-אגיטאציע דורך אויפרופען, פלעקאטען א.א.וו.

מעווערערס שטארק לאזט זיך בעמער-קען די טשעקעס פון עת לבנות-קאנ-טעס (ליסטע נומער 2), וועלכער פער-טרעט די ריכטונג פון פרעזידענט ווייצ-מאן אויף צ' נעווינען אלע יידישע קרע-זען פאר דעם אויפבוי פון ארץ-ישראל דורך דער פערפרעטערטער יידישער אגענטע. דער קאנטרעס האט זיך געווענ-דעט מיט א'אויפרוף צו אלע ציוניסטען, צו די פרויען, צו דער יוגענד, צו די האנדווערקער א.א.וו. צו שטימען פאר דער דאזיגער קאנדידאטען-ליסטע.

אמוזשען די ציוניסטישע הנהגות-קער האט זיך בעטיליגט א ספעציעלער וואהל-קאמיטעט מיט די ח"ח פרנס האל מאן, ארדנגאנס אין בלים פרעש, וועל-כער האט אויפגעפארערט אלע תנאי-ווערטער צו שטימען פאר דער ראשען-ליסטע פון „עת לבנות" נומער 2, אויף וועלכער עס פונגירט דער פאר-זיצער פון צענטראלען תאגרוטער-קער-פערטער, לאווניס אלעקסאנדער יאגל. עס אין פאראויסצוזעהן, אז די ליסטע פון עת לבנות וועט צוזאמען די גרעסטע צאהל שטימען.

בעלמען אין אנדער אין לאקאל פון דער ציוניסטישער ארגאנזאציע פאר בעלמען צו גרויסער יוגענד-וואהל-מ-מנג. מיט רעדעס זענען ארויסגעטרע-טען: סטור. א. צוטמלין פון וואלעשא, ה' מ. מעמבעלהאף א.א.וו., וועלכע האבען רעפערירט האט פראגראם פון עת לבנות עס אין אנגענומען קשוואען צו רעזאלו-ציע צו שטימען פאר דער ליסטע נומער 2 פון עת לבנות.

אויך אלע מאנדערע גרופירונגען האבען בעלמען פרויסטשוויען צו גרויסע וואהל-מעטינגקייט אין אינגעארדענט צאהל-רייכע מיטינגען, וואס זענען זעהר נאט בעזוכט געווארען. אויף די מיטינגען זע-נען פונגאנדענעמיילט געווארען וואהל-אויפרופען אין וואהל-גומעלער.

הרב קוק — דער ערשטער קאנדידאט פון „מזרחי".

צו די וואהלען צום 15. ציוניסטישען קאנגרעס, וועלכע קומען המנא פאר, טרעט „מזרחי" ארויס מיט פאלגענדע לאזונגען:

דער ציוניזם דארף אויך אויפלעבען דאס יהדות.

די געזעצען פון דער תורה דארפען דינען אלס פונדאמענט פאר דעם צו-קונפטיגען לעבען אין ארץ-ישראל.

די יודישע ישובים אין ארץ-ישראל זאלען בעזארגט ווערען מיט אלע רעלי-גיעזע בעדערפנישען.

שבת און יום-טוב זאלען זיין פער-פלוכטענדיג ר.ה-טעג אין ארץ-ישראל.

אלס ערשטער קאנדידאט פון „מזרחי" פונגירט דער בערוחמטער נאון הרב קוק, וועלכער איז דער ראש הרבנים אין ארץ-ישראל.

קאמוניקאט פון „ירדניה"

די פערוואלטונג פון דער אקטיווע-שער ציוניסטישער יוגענד-ארגאנזאציע „ירדניה" האט אויף אנהער זיצונג פון כ"ח תמוז אנגענומען פאלגענדע החלטה:

די פערוואלטונג פון „ירדניה" לאזט די וואהל-בעשלטונגען מיטגלודער בי די וואהלען צום קונגרעס פרייע העכר.

חובר

יושב-ראש: (—) מתתיהו גוזלער,

המזכיר: (—) משה רייגגאלד.

4 בי די וואהלען צום 15. קאנגרעס שטימט פאר ה. זשאבאטינסקי ליסטע № 4 נעדענקט! אויב ס'וועט פעהלן איינציגע שטימען קען ער פערלירען דעם מאנדאטן 4

די לעזער פון „לאדזער טאגעבלאט" רופען זיך אפ!

דער רוף פון „לאדזער טאגעבלאט", צו העלפען דער געפאלגענער יודישער פאמיליע, האט געפונען א שטארקען אפ-קלאנג. ביז אוצ זענען שוין געזאמעלט געווארען 425 זל.

עס זענען צו ערווארטען, אז אין משך פון עטליכע טעג וועט געזאמעלט ווערען די פולע סומע און די מעראיאמגליקעט משפחה וועט קענען האבען א דירה, וואו דעם קאפ אויפצולעגען.

ווי גרויס זענען די אונטערשטיצונגען פאר רעזערוויסטען?

ווי מיר דערוויסען זיך, וועט די שטי-צע פאר די משפחות פון די רעזערוויס-טען, וואס זענען געגאנגען אויף די 4-וואכיגע מיליטער-איבונגען אויסמאכען: אין שטאט און דערפער ביז 5000 אייג-וואוינער — 60 גרשען טעגליך, פאר אויפהאלטען גאנץ א מערזען 70 גרשען. פאר א משפחה פון 3 מערזען און מעהר 80 גרשען טעגליך.

אין ערשטער מיט א בעפעלקערונג פון 5 ביז 25 טויזענד אינהאוינער 1-טן קאטעגאריע — 70 גרשען 2-טע — 80 גרשען, 3-טע — 90 גרשען.

אין ערשטער מיט א בעפעלקערונג חע' כער 25 טויזענד אינהאוינער: ערשטע קאטעגאריע 90 גר. 2-טע 120 זל, 3-טע 1.50 טעגליך.

—0—

2 ציוניסטען!

אונטערשטיצט די בעמיהונג פון פרעזידיעם חייצמאן בי דער שאפונג פון דער פערבריטישערישער יודישער אגענט. הערלעס צוציהען אלע שיכטען פון יודישען פאלק צום אויפבוי פון ארץ-ישראל.

שטימט פאר דער ליסטע נומער 2 פון „עת-לבנות"

א בריף איז רעדאקציע.

חשובער הער רעדאקטאר!

אין לעצטען נומער פון אייער חשובער צייטונג האט זיך בשווזען א פלוטשישע אפוציציע אויפפארגונג צו די מומחלי-דער פון דער החלוץ-ארגאנזאציע אין לארזו צו שטימען פאר איינער פון די ליסטעס, וואס זענען ארויסגעשטעלט בע-וואוען צו די וואהלען צום 15. ציוניס-טישען קאנגרעס.

אלס מומחלער פון דער החלוץ-ארגאנ-זאציע האט דאס פולסטע פרטע רעכט אפצוגעבען זיין שטימע בי די וואהלען צום ציוניסטישען קאנגרעס פאר דער גרופירונג אין ציוניזם, וואס שטעהט אויהם אמנאהמסמען ליים זיינע אונערי-ליכע אויפפערצייגונגען.

מיט דרך-ארץ

ד"ר אריה מארמאראשעווי

מומחלער פון דער חלוץ-קופוקומי

ווע פון דער „החלוץ"-ארגאנ.

5 האנדווערקער-שוקלים!

שטימט נור פאר די ליסטע פון „התאחדות", וועלכע בויפ דעם ציוניזם אויף די יסודות פון פרייער, פראדוקטיווער, שאפ-פערדער יודישער ארבייט.

אלע שטימען דיי הייבט נור תאר 5

טעאטער און מוזיק

גרויסער ערפאלג פון אנא און היימאן יאקובאוויטש.

די פיעסע „אנהער גרויסער כור" און „די מאמע פון דער וועלט", וואס זענען געלעגען געשפילט געווארען דורך אנא און היימאן יאקובאוויטש צוזאמען מיט דער לארזער טרופע, זענען ארויך מיט א גרויסען ערפאלג. המנא וועט געשפילט „די גרינע פלה", וואס האט בים הונגען טשאשער-פובליקום זעהר שטארק אויסגעגיסען. די שעהנע געזאנגס-נומע-רען ווערען דורך די נאסטאלגישע אויפ'ן פערלאנג פון פובליקום פלמאל בוסירט. מאנאנא א פאפולערע פאר-שטעלונג „געלד לופט שאנדע". דינסטאג די זעהר-אויסגעגיגטע פיעסע „מוקס די דינסטטויר".

זי האט פון איהם בעקומען א „ווארט צייכען"...

און ער האט דערפאר בעצאהלט 500 דאלאר קנס.

טראגי-קאמישע מעשה'לעך פון בית-דין שטוב.

ס'איז א זונגער מאן, די וואריומטע און די לוסטיגסטע גלעט די שליעץ; אונער אנטקעגען דעם ארזרן זוצט אל-אלטער רב און א נאטעשען-שרייבער. דער שרייבער קוקט אויפ'ן רב, ער ראט און זוגען, אז אם אין אונערקע-סעזאן, כמאנאציע אויף דער בערוץ פון סעג-בציעס, שטעהט ער צו צום נדיון-דלי-ען רב ער זאל אוהם דערצעהלען עפעס א משוקאטוץ מעשה, אזא מין פוקאנטע זאך פון זיין רבנשער פראקטיס, כדי צו פערוויילען א פאר מינוט, — נישט חלילה פאר דער צייטיג.

דער רב קוקט מיט זיינע קלוגע אויי-גען, גלעט זיך דאס בערדעל, שטיבעלט זיך פאנאנדער און זאגט אז — ער וול נישט, נישט פראי צו שרייבען רכילות אין די בלאט-צייטונגען.

דער מלאך המוות אויבער מענסא-ציעס עפענט אויף דאס מויל פון דע-פארטער, וועלכער שטעהט צו צום רב: — רבי, רבי, לאזט אנד שוין נישט אזוי לאנג בעטען...

משמעות, אז דער ציגעלאוועגער מאן האט גע'פועלט, אז דער זון זאל דער-צעהלען „עפעס א משוקאטוץ זאך", נישט חלילה, פאר די בלעטער, נאר פאר זיין יונגערמאן, פרוואס.

פערהאן — שטיבעלט דער אלטיטש-קער רב דערצעהלערנג — א יונגערמאן אין לאדז, א רעסער, א בלאחאלטער אין א גרויסען מאגאזין. א פאר יאהר דורכ-אנאנד האט ער זיך געקענט מיט א מו-דעל, אזוי, אז זי האט אוהם שוין בע-פראלט פאר אנהר חתן. צום סוף האט זי מאקע בעקומען פון אוהם א „ווארט-צייכען", אז זי אין זיין בלת. ווענאד דאלאר, וואס זי פערלאנגט. ער, דער „פיינעל", האט זיך אבער אויסגע-דרעהט דעם רעשעק און נישט געוואלט חתונה פון געבען אזא ממזר מיט געלד.

הכלל, פונדעם האבען זיך ארומגע-שלעפט קריעה בלוית. נישט ער האט געהאט א ווייב — עול און צרות האבען אוהם נישט געלאזט; נישט זי האט גע-האט א מאן — לאמש חרפה און בושה האט זי געהאט לדי. די מעשה אין מפורסם געווארען צווישען אלע לאדזער מורי-הוראה'ס, אמוזשען אלע בחורים, פון מ'האט ענדליך געמאכט א פשרה.

נישט ער אין פאר אנדער א מאן, נישט זי אין פאר אוהם א ווייב, א קינד אין נישטא פון בוזשע, דער קאפ אין אוהר צוגעשטעלט געווארען — דערפאר דארף ער אנהר געבען 500 דאלאר קנס. דער „פיינעל" האט דעם סכום געגעבען.

דער אלטיטשער אין שטוב געלייבען ער האט געשטיבעלט אין צום געזעגע-גען זיך געזאגט:

— ס'געפעלט אויך? דער גאטען פון „אוהם" אין „אנהר" אין דאך אויך אזראי נישט וואוישע, ווייל ס'אין דאך נישט פאר די נאזעמען.

דער טאלאר המונה על הסעגאצ'ים האט געגעבען האלטען פאסאן אין ער האט זיך בעגע נעגט אהן גאטען פון די העלדען. פאר'ן גאלדרצעהלען די גע-שיכטע פונ'ם רב זאל גאט אין הימעל טוהל זיין דעם ערשטער פון די שערות. מע.

גאלד בלוט, און פרויען.

א ראמאן פון מערסוירדיגע איבער-לעבענישען און ליידענשאפטען.

(75-טע פארזעצונג).

— איך דערמאן מיך — האט עלחירא געזאגט — איך בין הירקליך עפעס אזוי ענטשלאפען געווארען, איך וויס גארנישט, וואס מיר איז געשעהען. מיר דאכט זיך, אז דאס איז געקומען פון גלאז צוקער-וואסער, וואס דער פרעמ-דער האט מיר געגעבען. עס איז אזוי! עס געפעלט מיר נישט! ער איז מיר נישט געפעלען פון ערשטען מאמענט אן, וויל איך האב איהם געזעהען. אבער גענוג דערפון! גע'ה, רעגינע, זאג דעם קוטשער, ער זאל אנשפאנען. איך וויל שוין עמלויטען פון דאנען.

דאס קאמער-מעדעל איז ארויסגעגאנגען זאגען דעם קוטשער, ער זאל אנשפאנען. אונטער אזן שרעק האט זי דערזעהן דעם נידעריגען מאן מיט די שוואר צע הער.

— נו, שענעס קינד, וואס מאכט די פרייליין?

— זי איז געזונט! — האט דאס מעדעל געענטפערט — מיר פאהרען באלד אוועק.

דער פרעמדער מאן איז באלד ארויפגעלאפען צו עלחירא'ן. ער האט זיך פערבויגט זעהר נידעריג און געזאגט מיט זיין זיסע, חיבה שטימע:

— איך האלט עס פאר מיין הייליגע פליכט צו קומען צו אייך פרעגען, וואס איהר מאכט. איך בין געבליבען געווארטיג, וואס איהר האט זיך פלוצלינג געפיהלט שלעכט. איך בין ארומגעלאפען זוכען א דאקטאר, אבער איך האב נישט געקענט געפונען. אין די דאזיגע שטעט-לעך קען מען קיינמאל נישט געפינען קיין דאקטאר, וויל מען דארף איהם הא-בען. די פיהלט איהר אייך יעצט?

— איך שיהל מיך יעצט בעסער — האט עלחירא קאלט געענטפערט — און איך וויל באלד אוועקפאהרען.

— איך מיין, אז עס האלט גלייכער געווען, איהר זאלט זיך א ביסעל נאך אויסרוהען — האט דער נייער פרעמדער געזאגט.

— מיין הער, איך דאנק אייך זעהר פאר אייער גוטע ראט און איך בעט איהר זאלט מיך פערשונען מיט אייער פרייגדליכקייט. איך וויס נישט, ווער איהר זענט און איך וויל עס נישט וויסען. איהר זענט ארייגעקומען צו מיר אין בודאפעשט און האט מיר עפעס דערצעהלט פון א בריף, וועלכען איך האב ביז הייגט נישט דערהאלטען. דאס אויפ'ן וועג שרעק איך אויף ווידער און איהר ווילט מיר ווייזען געפעליגקייטען. איך בעט אייך, געהט אייך אייער וועג און קומערט זיך נישט פאר מיר.

— עס טוט מיר זעהר לייד, וואס איהר האט וועגען מיר אזא שלעכטע מיינונג — האט דער פרעמדער געזאגט — איך בין א גאנץ אנדערער מענש, איך בין אויפגעוואקסען אין אנ'אנשטענדיגער פאמיליע און איך וויס, אז מען דארף זיין העפליך פאר א דאמע.

אין דער זעלבער מינוט איז ארייגעקומען דאס קאמער-מעדעל און האט געזאגט, אז די קארעטע איז אייגעשפאנט און מען קען שוין פאהרען.

איהר קאמער-מעדעל האט שנעל צוגעשטעלעט די זאכען און בייד זע-נען ארייגעגאנגען. עלחירא האט בעצאהלט דעם הויר, וויפיל עס איז געקומען, און בייד זענען אייגעשטיגען אין דער קארעטע.

הען זי זאל זיך געהען ארומגעקוקט, וואלט זי בעמערקט, אז אין הויף פון גאסט-הויף שטעהט נאך א קארעטע אייגעשפאנט אויך גרייט אויפצופאה-רען. קוים איז די קארעטע, אין וועלכער עלחירא איז געזעסען, אויפגעפאה-רען א פאר הונדערט שריט פון גאסט-הויז, איז די צווייטע קארעטע, אין וועל-כער דער נידעריגער מאן מיט די שוואר צע הער איז געזעסען, אויך ארויסגע-פאהרען פון גאסט-הויז און איז נאכגעפאהרען די ערשטע קארעטע.

די געגענד איז א זאמדיגע און בעטאקסטען מיט א גרויסען וואלד פון הויכע אלטע טענעבוימער. בייד קארעטעס האבען געמוזט פאהרען לאנגזאם.

— באלד וועלען מיר קומען צו אנ'ארט, וואו דער בארען וועט ווארטען אויף מיר — האט געזאגט דער נידעריגער, שווארצער מאן — עס וועט זיין נישט לייכט, איך מוז עס אבער טון, עס העלפט נישט, ער פאדערט עס פון מיר.

ער האט זיך ארויסגעבויגען פון פענסטער פון דער קארעטע און האט געהייסען דעם קוטשער בלייבען שטעהן. דאן איז ער ארויסגעקראכען פון דער קארעטע.

— פאהר צוריק אין גאסט-הויז — האט ער געזאגט צום קוטשער — די ארימע מערד פלעגען זיך זעהר אין טיפען זומד. איך וועל געהן ביז צום דארף צו פוס. איך וועל אלענאלס באלד זיין צוריק.

דער קוטשער האט אויסגעדרעהט די פערד און איז צוריקגעפאהרען קיין ראזענוי. דער נידעריגער מאן אבער מיט די שוואר צע הער איז נאכגעלאפען די שארעטע. אין וועלכער עלחירא איז געזעסען. אין אייניגע מינוט ארום האט איהר זאלט מיך פערשויגען מיט אייער פרייגדליכקייט. איך וויס נישט, ווער איהר זענט און איך וויל עס נישט וויסען. איהר זענט ארייגעקומען צו מיר אין בודאפעשט און האט מיר עפעס דערצעהלט פון א בריף, וועלכען איך האב ביז הייגט נישט דערהאלטען. דאס אויפ'ן וועג שרעק איך אויף ווידער און איהר ווילט מיר ווייזען געפעליגקייטען. איך בעט אייך, געהט אייך אייער וועג און קומערט זיך נישט פאר מיר.

— עס טוט מיר זעהר לייד, וואס איהר האט וועגען מיר אזא שלעכטע מיינונג — האט דער פרעמדער געזאגט — איך בין א גאנץ אנדערער מענש, איך בין אויפגעוואקסען אין אנ'אנשטענדיגער פאמיליע און איך וויס, אז מען דארף זיין העפליך פאר א דאמע.

אין דער זעלבער מינוט איז ארייגעקומען דאס קאמער-מעדעל און האט געזאגט, אז די קארעטע איז אייגעשפאנט און מען קען שוין פאהרען.

איהר קאמער-מעדעל האט שנעל צוגעשטעלעט די זאכען און בייד זע-נען ארייגעגאנגען. עלחירא האט בעצאהלט דעם הויר, וויפיל עס איז געקומען, און בייד זענען אייגעשטיגען אין דער קארעטע.

הען זי זאל זיך געהען ארומגעקוקט, וואלט זי בעמערקט, אז אין הויף פון גאסט-הויף שטעהט נאך א קארעטע אייגעשפאנט אויך גרייט אויפצופאה-רען. קוים איז די קארעטע, אין וועלכער עלחירא איז געזעסען, אויפגעפאה-רען א פאר הונדערט שריט פון גאסט-הויז, איז די צווייטע קארעטע, אין וועל-כער דער נידעריגער מאן מיט די שוואר צע הער איז געזעסען, אויך ארויסגע-פאהרען פון גאסט-הויז און איז נאכגעפאהרען די ערשטע קארעטע.

די געגענד איז א זאמדיגע און בעטאקסטען מיט א גרויסען וואלד פון הויכע אלטע טענעבוימער. בייד קארעטעס האבען געמוזט פאהרען לאנגזאם.

— באלד וועלען מיר קומען צו אנ'ארט, וואו דער בארען וועט ווארטען אויף מיר — האט געזאגט דער נידעריגער, שווארצער מאן — עס וועט זיין נישט לייכט, איך מוז עס אבער טון, עס העלפט נישט, ער פאדערט עס פון מיר.

ער האט זיך ארויסגעבויגען פון פענסטער פון דער קארעטע און האט געהייסען דעם קוטשער בלייבען שטעהן. דאן איז ער ארויסגעקראכען פון דער קארעטע.

— פאהר צוריק אין גאסט-הויז — האט ער געזאגט צום קוטשער — די ארימע מערד פלעגען זיך זעהר אין טיפען זומד. איך וועל געהן ביז צום דארף צו פוס. איך וועל אלענאלס באלד זיין צוריק.

דער קוטשער האט אויסגעדרעהט די פערד און איז צוריקגעפאהרען קיין ראזענוי. דער נידעריגער מאן אבער מיט די שוואר צע הער איז נאכגעלאפען די שארעטע. אין וועלכער עלחירא איז געזעסען. אין אייניגע מינוט ארום האט ער דערגרייכט און איז איהר שטיל נאכגעגאנגען, ביז זי איז ארייגעפאהרען אין א שטאל צווייען הויכע בערג-זומד.

דא איז עס — האט דער מאן געזאגט צו זיך אליין — דא מוז עס געשען!

ער איז ארויפגעשפרונגען אויף דער קארעטע פון הינטען, האט ארויס-גענומען א פיסטאלעט און האט געצילט אויפ'ן קוטשער. עס איז שווער געווען צו זאגען, אויב דער קוטשער האט דערהערט א געראוש, אדער ער האט זיך אזוי אויסגעקוקט. א קנאק, א גליק, א שאס, דער קוטשער איז אראבגעפאלען פון וואגען. אין אייניגע מינוט ארום איז ער געווען טויט.

עלחירא איז געזעסען פערשראקען אין דער קארעטע און האט זיך אייגעקוקט, וואס עס טוט זיך ארום איהר. פלוצלינג האט זי דערהערט א שאס.

— וואס איז דאס? וואס איז געשעהן? — האט זי אויסגערופען.

— מערדער! צו הילף! רעצעט! — האט געשריגען דאס קאמער-מעדעל.

זי האט געזען, ווי דער קוטשער איז אראבגעפאלען מיט א צעבליטיגען קאפ. די פערד זענען געבליבען שטעהן. עלחירא האט אויפגעריסען דאס פענ-סטער און האט דערזען, ווי דער קוטשער ליגט טויט.

רויבער! מערדער! העלפט! רעצעט אונז! גאט — האבען אויסגערופען בייד פרויען.

עלחירא האט זיך אפילו זעהר דערשראקען. זי האט אבער נישט פערלו-רען דעם קאפ. זי האט געזעהן מיט שווינען, אז עס זענען נישטא קיין רויבער און נישט קיין מערדער. זי האט געהאלט ארויסשפרונגען פון דער קארעטע, ווען זי האט דערהערט צוויי מאל אויסשיסען. ביידע פערד זענען געפאלען און האבען זיך געקיקעלט אין זייער בלוט. דאס קאמערמעדעל איז געפאלען אין אהנמאכט. עלחירא איז געבליבען ווי פערשטיינערט.

— מיין גאט! האט זי אויסגערופען — וואס קומט דא פאר איך זעה דאך קיין לעבעדיגען מענשען. ווער טוט עס אלץ. שוס עס א בייזער גייסט?

— ניין! גענעדיגע פרייליין, דאס טוט נישט קיין בייזער גייסט. דאס טוט א מענש פון בלוט און פלייש — האט אויסגערופען א געקאנטע שטימע.

באלד איז ארויסגעקראכען פון דער קארעטע דער נידעריגער מאן מיט די שווארצע האר און האט זיך א נידערגעשטעלט פאר'ן פענסטער פון דער קארעטע.

עלחירא האט א ציטער-גאמען, זי האט איהם באלד דערקענט.

— אומגליקליכער! וואס האסטו געטון? — האט עלחירא אויסגערופען — וואס האסטו צו מיר וואס הילפסטו פון מירז

דער נידעריגער מאן מיט די שווארצע האר האט אנגעהויבען צו שמיי-לען. זיין שמייכעל איז געווען א מילדער, באאונטערשליכער און א שמולעשע.

(פארזעצונג פולגט)

SPLENDID

20, נאַרוטאָוויטשאַ 20.

היינט און ווייטערע טעג! 2-שעה'דיגער שלאַגער-פּראָגראַם 3-טער

די נייעסטע פּראָדוקציע פון דער פּעראַייניגטער פילם-פאַבריק פּאַנאַמאָונט אויפ'ז יאָהר 1927-28.

1) **די ליידען פון א יתומה**

פאַסציניירענדע דראַמע פון דער איצטיגער צייט אין 10 אַקטען.

די טראַגעדיע פון א יונגע יתומה, די טאָכטער פון א מיליאָנער הערע א קאַבאַרעט-זענגערין, דער מאַנצערט-שפּיל. חערליכע אויסשטאַנד.

2) **צוליב א פרוי**

א עראָטיש שטיק איז 10 אַקטען

אין די הויפּטראָלען: **Adolf Menjou** און **Alice Joyce**

א ענגלישער אָפיציר הערט קאָמפּראָמיטירט און בעזוטיגט פון דער אַרמעע. די כלה איבערלעבט מיט איהם. דער שונא איז געפאַלען אין דער מלחמה. נקמה.

סימפּאַטישער ארקעסטער אונטער דער לייטונג פון מ. משורנאווסקי. דער זאַל הערט מעכאַניש ווענטילירט.

פון 1.30 ביז 3 א זייגער אין דער פריין פון אַלע פּלעצער פון 50 גראַשען ביז 1 זלאָטי.

Danziger Werft
Danzig

Sonderverkauf

von

Elektromotoren

zur Räumung der vorhandenen Lagerbestände bei äusserst günstiger Preisstellung und höchstem Rabatt!

Näheres durch unsere Filialbüros, Vertreter und direkt durch die

Danziger Werft
Danzig

צו פערקויפען

1 וויליאָון (רייניגונגס-מאַשין פאַר קר עמפּפעלפלוג און קרעמפּעלאויסטן)
1 פעדעם-סלויבער
} נאָך אַ נייע, אַלט אין פּעקל

1 קרעמפּעלוואַלץ
1 שמאַטע-רייסער
1 וואַל- און בוימוואַל - מרוסען-מאַשין
1 וואַל-וואַש-מאַשין
1 וואַל-קוועטשער און פערשירענע מאַרבאַמיכע
1 לאַסט-אויטאָ.

גע'וויזערס צו ערפאַרען:
יוליוש 18 אין דער פאַבריק.

געזעלשאַפט „אינטערנאַט פאַר יוד. קינדער און פערמע אין העלענובעק"
(נטינע ראַראַגאַשטש.)

מאָנטאָג, דעם 8-טען שעפּטעמבער 1927, 7 א זייגער אין אָוונד, וועט פאָרקומען אין לאָקאַל פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע אין לאָדז, צעגעלניאַנע 4, די

יעהרליכע אלגעמיינע פערזאַמלונג

פון די מיטגלידער פון אונזער געזעלשאַפט, מיט פאָלגענדען סדר-היום:

1) דערעפנונג פון דער פאַרזאַמלונג. 2) וואַהלען פון א פּרעזידיום פון דער פאַרזאַמלונג. 3) דין-וחשבון פון דער פאַרוואַלטונג און פון דער רעוויזיע-קאָמיסיע. 4) בעפעלעכטיגונג פאַר דער פאַרוואַלטונג צו נעהמען א בויען לואַה פון דער באַנק פאַר מלוכה-חירשאַפט. 5) בעשטעטיגונג פון מ. בודזשעט פאַר'ן יאָהר 1927. 6) קויף פון נייע פּלעצער. 7) עגדערונג פון געזעטיש פונקטען פון די סטאַטוטען. 8) וואַהלען פון א נייער פאַרוואַלטונג און רעוויזיע-קאָמיסיע. 9) פרייע אונטערגאַנגען.

איב'ם פאַל, אַז ס'וועט נישט ערשינען צו דער צייט די פאַרגעשריבענע, דורך די פּאַסטונען, אַזאַ מיטגלידער, וועט די אַלגעמיינע פאַרזאַמלונג צום צווייטען טערמין דעם 22-טען שעפּטעמבער ה. י. איב'ם זעלבען לאָקאַל, 7 א זייגער אין אָוונד, און וועט זיין בעשלוס-פעהיג, נישט אָפּהענגיג פון דער צאָהל ערשינענע מיטגלידער.

די פאַרוואַלטונג.

חיינם, זונטאָג, דעם 8 א' דברים, ב' אב קומט פאָר אין לאָקאַל פון פעראיין „נושאי-המטה", פל. וואָלנאָשעווסקי 3

א סיום-פייערונג

איך מסכת קדושין פון „אגודת לומדי שעורי ערב ובקר אצל חברת נושאי המטה" מיט דער בעטייליגונג פון בעקאַוועטע לאָדזער רעדנער.

שוין דערשינען:

ברייוו פון דער מאַמע פון דער יודישער אינע

אסתר רחל קאַמינסקאַ

מיט אַרענגיר און באַמערקונגען פון מאַרק שורקאָוו.

דאָס ביכל אַנטהאַלט 75 בריוו, וואָס די גרויסע יידישע קינסטלערין האָט געשריבן צו:
יעקב דינעזאָהן, מענדל לעקין, פּאולע און נח פרילוצקי, אברהם יצחק קאַמינסקי, רעגינע קאַמינסקע, אידע קאַמינסקע, יוסף קאַמינסקי, זיגמונט שורקאָר, יאַנאַס שורקאָר א. א.

10 דרוק-בויגן. 5 בילדער. פּראָכט-אויסגאַבע
— פּריין 2.75 זל. —

מיט באַשטעלונגען זיך וועגען:
Kooperatywa „Bycher" Warszawa, Nalewki 2-a

ווייכטיג פאַר העמדער

צוליב אַרויזען צו פאַרקויפען אייניגע העמד-מאַשינען 3-נאָדעל שנור און אַנד. ערקונדיגען זיך וואַרשע-פּראָגע, יאַגעלאָנסקע 28, ה. 4.

א לאַקאַל פון 2 צימער

געאייגנעט פאַר א מאַנופאַקטור-געשעפט, פאַרמער אָהנגעוועל ערשטער שטאָק אין האַנדעלס-צענטער

ווערט געזוכט.

די אדרעס צו ערפאַרען אין אדמיני. פון „לאָדזער טאַגעבלאַט".

Dr. med. S. Kantor

מעדיציניסט פאַר הויט- ווענעריש, און האָר-קראַנקהייטן, רעגמען- און העל-ליכט-קאַבינעט

פּיעטריקאָווער 144, רוג וואַנגעליצקע

טעלעפאָן 29-43.

נעמט אָן: פון 8—2 און פון 6—8 פאַר אַרויסן א בעזונדער וואַרטע-צימער — פון 5—6 נאָכמ. נעמט אָן אין דער לעשניצע „סאַנאַטאָריום" ציגעל-גאַס 29 פון 2—4.

פריזיערקעס,

וועלכע פערשטעהען די מאָדערנע מאָלעקע צו מאַכען קאָנען זיך מעלדען צו פרוי זוקער קאָנסטאַנטינער 15 אין הויף.

איז דער לעצטער גרופּע,

דאָס ווערט חמי-יאָהר אַרויסגעשיקט, דעם 19. שיקערען, אויף דער יוד. קינדער-חול-קאָלאָניע אין ציקאָזיגעע, זענען נאָך פאַרהאַן

15 פרייע נעצאַהלטע פּלעצער

אַנשריבונגען ווערען אָנגענומען טעגליך אויסער שבת אין ביורע פון'ם אינטערנאַט „הע-לעגבעק", לאָדז, שיענקיעוויטש 3/5 פון 10—2 פאַרם. און פון 4—8 אָוונד.

א זעלבסטשטענדיגער

פערקויפער

ווערט געזוכט פון א וואָל-וואַרען-פאַבריקאַנט. אָפערטען אָנצוגעבען אין אדמיניסטראַציע פון „לאָדז. טאָג." אונטער „פערקויפער".

דאָס בעסטע

פולווער

— געגען: —
מאַראַלוכע,
וואַנצע,
פליגע,
פליי,
א. ז. וו.

צו באַקומען אין

Farbwarenhandlung

A. Miller i S-ka
ŁÓDŹ,
4 Przejazd 4

לאָזונג און אַבאָנירט
— דאָס —
„לאָדזער טאַגעבלאַט".

TARGI LIPSKIE

28 sierpnia — 3 września 1927 r.

są największą w Europie rewją wzorów i najkorzystniejszym na świecie rynkiem zakupów. Więcej niż 1600 grup towarów z wszystkich gałęzi przemysłu będzie reprezentowanych. 10.000 wystawców z 21 krajów reprezentuje ostatnie zdobycze swej produkcji.

INFORMACJI UDZIELA:
Urząd Targów Lipskich w Lipsku
ORAZ PRZEDSTAWICIEL NA POLSKĘ
Władysław Glazer, Warszawa
Al. Jerozolimska 41. Telefon 230-55.

פאַדערן איבעראַל

נאָר פאַטענטירטע

פעלד-בעטען

מערזאַכן מיט דער אַמעריקאַ-מאַרקע

Palma-Patent

פאַר הייסע מיר גאַראַנטירן.

אויך שטעפּ אויף לאַגער אין א גרויסען אויסמאַהל: ניסעל-בעטען סינגער-בעטען, אַמעריקאַנקעס, סינדער-הענגעלעך, חריבע סינ-דער-בענקלעך, שאַמאַטע און נעבעטע מאַטראַצען.

גיליגסטע פּרייזען! רעזולטאַט בעהאַנדלונג

כאַדז, פּולנאַצנאַ 24, טעל: 31-85.

HEMOROIDY

STAR ZAPALNY • KRWAWIENIE • SWĘDZENIE

USUWA HEMORIN-KLAWE

וכי תמכור ממכור לעמיתך, או קנה מיד עמיתך, אל תונו איש את אחיו!

און טאָמער וועט דיך דאַן חבר שענערען, זאָלסטו קומען צו לויפען אין דעם ביורא פּיעטריר. 17, דורכגאַנג (זאַכאָדניע 52) ווערט לויפ'ן אויסטאָר בעהיטענהאַפט ערלע-דיגע אַלערלע ביטעס, קלאַוזולעס זאַ-בעוועטשעניעס אויך אַלע שטעפּ אין מוילען, אַפּעלאַציעס, אַפּעזיציעס, אַר-מאַלאַניעס, רעמורשען — הענגען סאַנ-צעטיעס, פּעסער אין קאַמיסאַר.-זשאַנדי, מישאָפּ אין אַלע פּאָליצע-בעזירקען, שוחט-פות-אַסמען, סטאַמומען, אַקטען אינטערצייזעס, אַקטען דאַראַ-וויזעס, קאָרנע פּראַוועס, מיט אויך איבערזעצונגען אין אַלע שפּראַכען.

שוועל, רייעל און ביליגן
מיט אַכטונג י. מאַנאַלאַ רעכטסקאָנסולענט
פיעטריקאָווער 17, זאַכאָדניע 52.

מעכאַנישע שלאָסער-ווערקשטעט

W. MACIASZEK

ŁÓDŹ, ul. Pusta № 5.

פיר בויען: שוול-מאַשינען, שליף-שוול-מאַשינען, טרעב-מאַשינען, קרייץ-שוול-מאַשינען, טריקאָ-שוול-מאַשינען, גיט פּיסטעמען, טרעב-מאַשינען אויף זיידע און שוול-מאַשינען אויף זיידע, מאַ-שינען צו גלאַנצען גאַרן, פּראָנסמיסיעס, מיט א ווערשידענע מאַשין-רעפּעראַטורען און שוועסען פון פאַרשידענע מעטאַלען. 2940

אַבאָנאַמענט-פּריין: פאַר א חודש אין פּוילען 5 זל., אין פּראַנקרייך און בעל-גיען—20 פראַנק, אין אַנדערע לענדער—1,25 דאָלאַר.

אַנאָנסען-פּריין: פאַר א מילימעטער-שורה פאַר'ן שעקסט 16 גר., פאַר שעקסט 40 גר., אין שעקסט 24 גר., פאַר מיטעל 60 גר., גאַנץ שעקסט 12 גר. פאַר אויסלענדישע אַגענטען 100% מעהרער. אויסער דער שטאָט—מיט 50% מעהרער. פון די פּרייזן ווערן נישט אָפּגעגעבען קיין ראַבאַטען.

Redaktor-wydawca E. Hamburski. Tłocznia: E. i M. Hamburskich w Łodzi, Piotrkowska 16